

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

REDOGÖRELSE

FÖR

ALLMÄNNA LÄROVERKEN

I

VENERSBORG, BORÅS och ALINGSÅS

SAMT

PEDAGOGIEN i ULRICEHAMN

UNDER LÄSÅRET 1884—1885.

Högre allmänna läroverket i Venersborg.

A. Undervisningen.

1. Höstterminen började den 23 augusti och slutade den 18 december. Den egentliga undervisningen började den 29 augusti och slutade den 15 december.

Vårterminen började den 23 januari och kommer att avslutas den 5 juni. Den egentliga undervisningen började den 28 januari och slutar den 31 maj.

Under höstterminen hafva med Efori tillstånd 2:ne fridagar, den 18 och 20 oktober, gifvits, motsvarande det gamla marknadsloftet. I enlighet med § 19 i skolstadgan har 6:te klassen haft 2, 7:de klassen 4 dagars ledighet i månaden, af hvilka dock hälften användts för skriftliga arbeten på lärorummet.

2. Till den gemensamma morgonbönen hafva alla läroverkets lärjungar samlats 20 minuter före 7. Undervisningstimmarne hafva varit förlagda till kl. 7—9, 11—12, 1—3 alla dagar för alla klasser utom för 1:sta, som haft läsning 7—8 endast måndagar samt till 5—6 måndagar och torsdagar för 6:te klassen. Gymnastiköfningarne hafva egt rum utslutande på förmiddagarna, de öfriga öfningarne dels på för- och dels på eftermiddagen, såsom synes vid redogörelsen för hvarje särskildt öfningsämne.

3. Antalet lärotimmar i veckan för läsämnen under höstterminen 1884.

1	2	3	4	5	6	7	
Afdelningar och linier	Närvarande lär- jungar under höst- terminen	T i m m a r				Summa	A n m ä r k n i n g a r
		Skilda	Gemensamma för		Lärjungar från afdel- ningarna i olika linier		
			Lärjungar från afdel- ningarna i samma linie	Lärjungar från afdel- ningarna i olika linier			
1	19	25	—	—	25		
2	26	28	—	—	28		
3	31	28	—	—	28		
R. 4	14	7*)	—	22	29	*) Engelska.	
L. 4	24	8*)	—	(22)	8	*) Latin.	
R. 5	8	8*)	—	21	29	*) 7 tim. Engelska, 1 t. Svenska.	
L. 5	19	9*)	—	(21)	9	*) 8 tim. Latin, 1. t. Svenska.	
R. 6: 1	7	27	—	2*)	29	*) 1 tim. Historia med L. 6: 1, 1 t. Matem. med L. 6: 1 B.	
L. „ B	16	4*)	24	(2)**)	28	*) Engelska. **) 1 tim. Historia med R. 6: 1, 1 tim. Matem. med R. 6: 1.	
„ „ A	4	7*)	(24)	(1)**)	7	*) Grekiska. **) 1 tim. Historia med R. 6: 1.	
R. 6: 2	4	22	—	7*)	29	*) 1 tim. Svenska, 4 tim. Franska, 1 tim. Historia med L. 6: 2; 1 tim. Matem. med L. 6: 2 B.	
L. „ B	15	4*)	19	(7)**)	23	*) Engelska. **) Se anm. vid R. 6: 2.	
„ „ A	3	7*)	(19)	(6)**)	7	*) Grekiska. **) 1 tim. Svenska, 4 tim. Franska, 1 tim. Historia med R. 6: 2.	
R. 7: 1	5	19	1*)	9**)	29	*) 1 tim. Svenska med R. 7: 2. **) 1 tim. Svenska. 3 tim. Franska, 1 tim. Historia, 1 tim. Filosofi med L. 7: 1; 1 t. Franska med L. 7: 1 B., 2 t. Engelska med L. 7: 2 B.	
L. „ B	15	3*)	18	(7)**)	21	*) 2 tim. Engelska, 1 tim. Matematik. **) Se anm. vid R. 7: 1.	
„ „ A	6	7*)	(18)	(6)**)	7	*) 6 tim. Grekiska, 1 tim. Engelska. **) Se anm. vid R. 7: 1.	
R. 7: 2	3	23	(1)*	5**)	28	*) Se anm. vid R. 7: 1. **) 1 tim. Svenska, 1 tim. Franska, 1 tim. Historia, 1 tim. Filosofi med L. 7: 2. 1 tim. Franska med L. 7: 2 B.	
L. „ B	7	1*)	20	(7)**)	21	*) 1 tim. Matem. **) Se anm. vid R. 7: 2; dessutom 2 tim. Engelska med R. 7: 1.	
„ „ A	11	7*)	(20)	(4)**)	7	*) 6 tim. Grekiska, 1 tim. Engelska. **) Se anm. vid R. 7: 2.	
Summa	237	244	82	66	392		

4. Läro- och läseböcker.

- Kristendom:* Bibeln 1—7; Katekesen 1—5; Bibl. historia af Bohm 1—3; Bibelns kändedom af Welander 4—5; Norbecks lärobok i dogmatiken 6—7; Lärobok i kyrkohistorien af Cornelius 5—7.
- Modersmålet:* Sundéns lärobok 1—3; Läsebok för folkskolan 1—3; Läsebok af Melin och Hernlund 4—5; Claësons litteraturhistoria 6: 1—7; Skrifter af Tegnér, Runeberg, Böttiger, Beskow, Holberg m. fl. författare 4—7.
- Latin:* Grammatik af Törnebladh och Lindroth 4—6; Ellendt-Seyffert 7; Elementarbok af Boëthius 4; Cornelius Nepos ed. Törnebladh 4—5; Ovidius 6: 1; Virgilius, Æneïs ed. Törnebladh 6—7: 1; Cicero 6—7; Livius ed. Broman och Frigell 6—7; Horatius ed. Fahlerantz 7. Dessutom vid undervisningen använda: Mytologi af Brodén 6: 1; Bojesen, Romerska antiqviteter; Schlyter, Monumenta antiquitatis 6—7.
- Grekiska:* Grammatik af Löfstedt 6—7; Läsebok af Petersson 6; Xenophons Anabasis 6: 2—7; Homeros Odyssea 7.
- Tyska:* Grammatik af Flach 1—6; Mathesius elementarbok 1—3; Deutes Echo 4—6; Märchen af Hauff 3—5; Geschichte des 30 jähr. Kriegs 5, Die Jungfrau v. Orleans, Wilhelm Tell af Schiller, Hermann und Dorothea, Götz von Berlichingen af Göthe 6.
- Engelska:* Grammatik af Mathesius 4—7. Elementarbok af Mathesius 4, L. 6: 1, L. 7: 1; Läsebok af Sturzen-Becker 4—7; a Christmas Carol af Dickens R. 7: 1; Merchant of Venice samt Julius Cæsar af Shakespeare 7: 2. Calwagens skrif- och öfversättningsöfningar 7.
- Franska:* Elementarbok och grammatik af Dubb 5—7; Histoire de Charles XII par Voltaire 6: 2; Recueil de Lectures françaises af Enblom 6—7. Nyere franske Forfattere i Udvalg R. 7: 1; L'avare af Molière R. 7: 2. Löwenhjelm's skriföfningar 7. Enbloms Ordförråd 7.
- Matematik:* Nordlund, Räkneöfningsexempel 2—3; Räknelära af Nyström 1—5; Geometrisk åskådningslära af Bergius 2—3; Euklides efter Lindman 3—7; Algebra och exempel-samlingar af Lindman, Cederblom, Morf & Tzaut, Bardey 4—7; Todhunters, Jochnicks och Lindmans geom. öfningssatser 4—7; Problemsamling af Hultman 7, Storeometri af Wiemer 7; Proportionslära efter Hultman; Proportionslärans tillämpning på geometrien efter Lindman och Hellgren 6—7: 1. Trigonometri af Lindman 7, Analytisk geometri af Westin 7.
- Naturvetenskap:* Lyttkens, Läran om djuren 1—3; Holmström, Läran om jorden 5; Wijkander, Läran om naturföreteelserna och verldskropparne 4; Areschoug, Läran om växterna 2—3; Botanik af Arrhenius 6; Zoologi af Torin 6—7; Läroböcker i fysik af Christie, Wijkander och Floderus; Lärobok i kemi af Blomstrand 6—7; Problemsamling af Hultman och Lindeberg.
- Historia:* Odhnerns mindre svenska historia 1—3, större 6—7; Pallin, Lärobok i allmänna historien 4—5; Pallin, Medeltidens historia 6; D:o, Nyare historien 6—7; Schotte, Lärobok i gamla tidens historia 6: 1.
- Geografi:* Dahms för skolans 3 lägsta klasser 1—3; Sörenssons 4—7.
- Filosofisk propedeutik:* Sjöbergs och Klingbergs läroböcker i Antropologi och Logik 7.

Lärokurser.

Första klassen.

- Kristendom* 3 t. Katekes: första hufvudstycket.
Biblisk historia: gamla testamentet.
Bibelläsning samt valda psalmversar.

- Modersmålet* 5 t. Af formläran det viktigaste om ordklasserna; läran om den enkla satsen och dess delar i sammanhang med satsbildningsöfningar. Rättskrifning 1 à 2 t. i veckan. Uppläsning och förklaring af valda stycken.
- Tyska* 6 t. Explikation och analys af st. 1—32 i Mathesii elementarbok jemte skriftlig öfversättning af dithörande svenska stycken; af formläran så mycket, som dessa stycken förutsätta.
- Matematik* 4 t. Aritmetik: de fyra räknesätten i hela tal jemte öfning i användandet af decimaler; tillämpning på sorter; hufvudräkning.
- Naturlära* 2 t. Det allmännaste af läran om människans kroppsbyggnad samt undersökning af några lefvande växter.
- Historia* 2 t. Från och med forntidens till nyare tidens början.
- Geografi* 2 t. Det allmännaste om verdensdelarne; de skandinaviska ländernas samt Rysslands fysiska och politiska geografi (*Piscator*, alla ämnen).

Andra klassen.

- Kristendom* 3 t. Katekes 2 t., 2:dra hufvudstycket läst och repeteradt.
Biblisk historia 1 t., det viktigaste af nya testamentet.
Bibelläsning: Matheus evangelium genomläst och förklaradt; valda psalmversar (*Sundén*.)
- Modersmålet* 6 t. Det viktigaste af formläran; af satsläran den enkla satsen och lättare former af den sammansatta, allt under sammanställning med tyskan. Rättskrifnings- och interpunktionsöfningar. Välläsning samt öfningar uti att med egna ord återgifva det förelästa. De skriftliga öfningarne hafva i allmänhet upptagit 3 timmar i veckan (*Lindblad*.)
- Tyska* 7 t. Grammatik: det allmännaste af formläran.
Explikation jemte analys af st. 30—61 i första afdelningen af elementarboken; muntlig och skriftlig extemporerad öfversättning af alla de lästa så väl svenska som tyska styckena, allt under jembörelse med modersmålet. De skriftliga öfningarne ha upptagit 2 tim. i veckan (*Lindblad*.)
- Matematik* 5 t. Aritmetik 4 t., hela tal och sorter, hufvudsakligen efter Nordlunds räkneöfningsexempel 1:sta häftet och Nyströms siffreräknelära; decimalbråk.
Geometri 1 t., åskådningslära samt valda satser ur storhetsläran (*v. Sydow*.)
- Naturlära* 2 t. Andra afdelningen af Lyttkens lärobok. Första afdelningen af Areschougs lärobok, undersökning af fröväxternas yttre organ på lefvande växter (*v. Hackwitz*.)
- Historia* 3 t. Från Kalmarunionens upplösning till Karl XII:s död (*Tengblad*.)
- Geografi* 2 t. De europeiska ländernas fysiska och politiska geografi fortsatt och avslutad (*Tengblad*.)

Tredje klassen.

- Kristendom* 3 t. Katekes 2 t., 3—5 hufvudstyckena repeterade.
Biblisk historia 1 t., repetition.
Bibelläsning: Markus evangelium och Ebreeerbrevet; valda psalmversar (*Sundén*.)
- Modersmålet* 6 t. Hela form- och satsläran. Rättskrifnings- och interpunktionsöfningar 2 à 3 tim. i veckan. Välläsning (*Tengblad*.)

- Tyska* 7 t. Grammatik, formläran repeterad jemte anmärkningar samt de viktigaste reglerna i syntaxen tillsammans med skrifning.
 Explikation, från st. 65 af första afdelningen till lärobokens slut med analys samt muntlig och skriftlig extemporerad öfversättning af alla styckena. Hauffs Märchen, 40 sidor (*Tengblad*).
 Skriföfningar på lärorummet 2 timmar i veckan.
- Matematik* 5 t. Aritmetik 4 t., läran om bråk, hufvudsakligen efter Nordlunds räkneöfnings-exempel, 2:dra häftet, och Nyströms siffräräknelära; blandade exempel på bråk; tillämpning af det genomgångna på regula de tri.
 Geometri 1 t., åskådningläran samt de 10 första satserna af Euklides 1:sta bok (*v. Sydow*).
- Naturlära* 2 t. Djur- och växtriket (*v. Hackwitz*).
- Historia* 3 t. Fäderneslandets från Karl XII:s död till lärobokens slut jemte repetition af nyare tiden (*Tengblad*).
- Geografi* 2 t. Repetition af Europas och öfversigt af de öfriga verdensdelarnes (*Tengblad*).

Fjerde klassen.

- Kristendom* 2 t. Till nya testamentet i läroboken om Bibelns böcker; utförligare katekisation öfver 2:dra hufvudstycket; bibelläsning; Lukas evangelium med förklaring (*Sandén*).
- Modersmålet* 4 t. Läsning af valda prosaiska och poetiska stycken af olika författare; form- och satslära samt rättstafningsöfningar och satsupplösning; uppsatser på lärorummet (*Sahlén*).
- Latin* 8 t. Grammatik, formläran.
 Explikation, 52 stycken i Boëthii elementarbok (*Ericsson*).
- Tyska* 4 t. Grammatik, formläran med anmärkningar repeterad samt hela syntaxen; satsupplösning.
 Explikation, 26 blad ur Märchen von Hauff. Styckena 1—20 i Deutsches Echo (*Lindblad*).
 Ett hemtema hvarannan vecka (*Piscator*).
- Engelska* 7 t. Elementarboken 42 sidor samt motsvarande delar af grammatiken; 6 sidor af läseboken; skriföfningar och vokabelläsning (*A. G. Bergman*).
- Matematik* 5 t. Aritmetik 1 t., regula de tri; blandade exempel på bråk.
 Geometri 2 t., Euklides 1:sta bok jemte öfningssatser.
 Algebra 2 t., de fyra räknesätten i hela tal (*v. Sydow*).
- Naturlära* 2 t. Det allmännaste af fysik och kemi i Wijkanders lärobok (*v. Hackwitz*).
- Historia* 3 t. Allmän, gamla och medeltidens (*Sahlén*).
- Geografi* 2 t. Europa (*Sahlén*).

Femte klassen.

- Kristendom* 2 t. Nya testamentets böcker i läroboken om Bibelns böcker, särskildt Jesu lefvernes historia; utförligare katekisation öfver 3—5 hufvudstyckena; bibelläsning: Johannes evangelium (*Sandén*).
- Modersmålet* 3 t. Läsning af stycken af olika författare 1 t.; form- och satslära repeterad samt rättstafningsöfningar med satsanalys 1 t. (*Sandén*) Genomgående af de rättade uppsatserna 1 t. En uppsats i hemmet hvarannan vecka.
 Ämnena för dessa hafva varit följande:

Reallinien. 1. Den skandinaviska halfön. 2. Björnen. 3. Grekernas strid med perserna. 4. Om skridjöklor eller glaciärer. 5. Vintern. 6. Översättning. 7. Stockholm. 8. De puniska krigen. 9. Hussvalan. 10. Hunnerna. 11. Gustaf II Adolfs deltagande i 30-åriga kriget. 12. Om skogarnes nytta. 13. Öfversättning (v. *Hackwitz*).

Klass. lin. 1. Karl 12. 2. Sveriges krig med Polen till följd af Sigismunds afsättning. 3. Översättning ur Hauffs Märchen. 4. Zar Peter. 5. Fänrikens marknadsminne efter Runeberg. 6. Upsala möte. 7. Första korståget. 8. Jemförelse mellan Kristinas och Karl 11:s förmyndarregeringar. 9. Kristendomens införande och befastande i Sverige. 10. Insekterna. 11. Island. 12. Aristides enligt Cornelius Nepos. 13. Planteringar på landsbygden (*Tengblad*).

Latin 8 t. Grammatik, formläran repeterad; det viktigaste af syntaxen.

Explication, Miltiades, Themistokles, Aristides, Cimon, Timoleon, Phocion, De regibus, Hamilcar i Cornelius Nepos; skrifning på lärorummet två timmar i veckan efter Törneblad (*Ericsson*).

Tyska 3 t. Grammatik, hela formläran och syntaxen med viktigare anmärkningar repeterade.

Explication, 13 blad ur Hauffs Märchen samt 10 blad ur Schillers Geschichte des 30 jährigen Kriegs. St. 24—40 i Deutsches Echo. Ett hemtema hvar annan vecka (*Lindblad*).

Engelska 7 t. Grammatik, formläran och af syntaxen till läran om *shall* och *will*.

Explication, afslutning af elementarboken samt 30 sidor af Sturzen-Beckers läsebok, förra kursen; muntlig öfversättning från svenskan. Skrifning på lärorummet, vokabelläsning (*A. G. Bergman*).

Franska 3 t. De 4 första kapitlen af Dubbs elementarbok; skriföfningar, vokabelläsning

(*A. G. Bergman*).

Matematik 5 t. Aritmetik 1 t., blandade exempel på bråk, regula de tri, intresse- och rabatträkning jemte planimetriska och stereometriska räkneexempel.

Geometri 2 t., Euklides 2:dra och 3:dje böcker jemte öfningssatser.

Algebra 2 t., läran om bråk (v. *Sydow*).

Naturlära 2 t. Repetition (v. *Hackwitz*).

Historia 2 t. Allmänna historien från reformationen efter Pallin (*Sahlén*).

Geografi 2 t. Asien, Afrika, Amerika och Australien samt Europa repeteradt (*Sahlén*).

Sjette klassens nedra afdelning.

Kristendom 2 t. Dogmatik, klass. lin., de 2 första kap.

Kyrkohistoria, klass. lin., 1:sta perioden; reallin., 1:sta och 2:dra perioderna.

Nya testamentet, båda linierna, Apostlagerningarne (*Sandén*).

Modersmålet 2 t. Läsning af valda stycken af svenska och danska författare. Rättskrifningsöfningar (*Sahlén*). En uppsats hvarannan vecka. Af dessa hafva 4 författars på lärorummet. Ämnen för uppsatserna:

Reallin. 1. Sjön Venern. 2. Skrifning på lärorummet med val mellan flere ämnen. 3. Kalmariunionens upplösning. 4. Sandels (efter Runeberg). 5. Öfversättning från engelskan. 6. Maria Stuart. 7. Henrik IV i Frankrike. 8. Vestergötland. 9. Skrifning på lärorummet. 10. Tredje akten i Wilhelm Tell. 11. Öfversättning från tyskan. 12. Det ryska väldet. 13. Öfversättning från engelskan (*Sahlén*).

Klass. lin. 1. Redogörelse för innehållet af Geijers dikt «Vikingen». 2. Orsakerna till förföljelseerna mot de kristne under de tre första århundradena. 3. Skrifning på lärorummet; val mellan följande ämnen: a) Striden mellan Sten Sture d. y. och Gustaf Trolle; b) Reformationens införande i Sverige; c) Fenicierna; d) Israeliterna; e) Arbetets nytta; f) En promenad på landet i september månad. 4) En lusttur. 5) Napoleon Bonaparte och franska revolutionen. 6. Skrifning på lärorummet; val mellan följande ämnen: a) Orsakerna till Erik fjortondes afsättning; b) De stora perserkrigens följder; c) Jemförelse mellan den evan-

gelisk-luterska och den romersk-katolska kyrkans läror i fråga om uppfattningen af den heliga skrifts egenskaper; d) Julianus Apostata såsom kejsare och människa; e) Redögörelse för den s. k. monarchianismen; f) Redögörelse för innehållet af Ovidii «Origo et fabrica mundi»; g) En vinterdag i norden; h) Lifvet under bilden af en rosa. 7. Fri översättning: «Märchen als Almanach». 8. En kort teckning af tillståndet inom den första kristna kyrkan. 9) Skrifning på lärorummet; val mellan följande ämnen: a) Linköpings blodbad; b) Jemförelse mellan Gustaf Wasa och Karl IX; c) Jemförelse mellan Gustaf Wasa och Epaminondas; d) Alexander den store; e) Munkväsendet; f) Slaget vid Mantinea; g) «Morgonstund har guld i mund»; h) «Styrka utan vett batar föga». 10. Floden, en bild af människolifvet. 11. Hvilka fördelar bereda järnvägarna? 12. Beskrifning af en marknad. 13. Skrifning på lärorummet; val mellan följande ämnen: a) Orsakerna till striderna mellan Rom och Karthago; b) Striderna mellan patricierna och plebejerna; c) Konstantin den store; d) Redögörelse för lärostriderna angående den gudomliga nådens och den menckliga frihetens förhållande till hvarandra vid människans omvändelse; e) Herrans fruktan är vishetens begynnelse; f) Jemförelse mellan Gustaf Wasa och Erik den fjortonde (*Sandén*).

Latin 8 t. Grammatik, syntaxen.

Explikation, 1:sta boken af Cæsar; Origo Mundi, Ætates, Lycaon, Philemon et Baucis, Orpheus et Eurydice i Ovidius. Prosodik.

Skriföfning på lärorummet efter Törnebladhs stilöfningar 2 timmar i veckan.

Ett tema hvarje vecka (4 på lärorummet) (*Ericsson*).

Grekiska 7 t. Grammatik, formläran, till verba på μ .

Explikation, 58 stycken i Peterssens läsebok (*Sandén*).

Tyska, klass. lin. 1 t., reallin. 2 t. Grammatik, öfersigt af grammatiken.

Explikation, Schillers Wilhelm Tell. Reallinien ett hemtema hvarannan vecka (2 på lärorummet). I Deutsch. Echo har klass. lin. genomgått st. 45—50, reallin. st. 45—60 (*Lindblad*).

Engelska, icke-greker 4 t. Mathesii elementarbok samt motsvarande delar af grammatiken.

Explikation, 22 sidor af Sturzen-Beckers läsebok, förra kursen; skriföfningar (*v. Hackwitz*).

Reallin. 3 t. Grammatik, repetition.

Explikation, ur Sturzen-Beckers läsebok förra kursen, muntlig öfersättning från svenskan; parlör. Skriföfningar på lärorummet. Ett tema i månaden (2 på lärorummet) (*Bergin*).

Franska 4 t. Grammatik, Dubbs lärobok till 9:de kap. Skriföfningar och vokabelläsning.

Explikation, valda stycken ur Enbloms Lectures françaises (*A. G. Bergman*).

Matematik, klass. lin. 3 t. Geometri 1 t., Euklides 4:de bok efter Lindman, Proportionsläran efter Hultman afdeln. I och III. Algebra 2 t., eqvationer af första graden med en och flere obekanta; det allmännaste af läran om qvadratrotter. Icke-greker dessutom lättare algebraiska problem 1 t. tillsammans med reallinien.

Reallinien 7 t. Geometri 3 t., Euklides 4:de bok efter Lindman; Proportionsläran af Hultman, afdelning I och III; de 15 första satserna ur Euklides 6:te bok af Hellgren; satserna 1—161 ur Todhunters geometr. öfningssatser. Algebra 4 t., läran om qvadratrotter och radikalqvaniteter af 2:dra graden; eqvationer af 1:sta graden med en och flere obekanta; eqvationer af 2:dra graden med en obekant; talrika problem. Ett skriftligt matematiskt arbete i månaden, hvarje arbete behandlande ett geometriskt och ett algebraiskt problem (2 på lärorummet) (*Kjellberg*).

Naturvetenskap, klass. lin. 2 t. Naturalhistoria 1 t., växternas byggnad, deras organs för rättningar; början af naturliga familjerna (*v. Hackwitz*). Fysik 1 t., 32 §§ af Christies lärobok (*v. Sydow*).

Reallinien 6 t. Naturalhistoria 1 t., lika med klass. lin. (*v. Hackwitz.*)
Fysik 3 t., Värmeläran och en del af Statiken efter Floderus jemte talrika problem (*v. Sydow*). Kemi 2 t., Läran om metalloiderna efter Blomstrand (*Bergin*).

Historia, klass. lin. 3 t., Fäderneslandets, från början af nyare tiden till Gustaf II Adolf (*G. Th. Bergman*). Allmän, gamla historien (*Sahlén*).

Reallinien 3 t., Fäderneslandets, lika med klass. lin. (*G. Th. Bergman*). Allmän, nyare till Spanska tronföljdskriget efter Pallins större lärobok (*Sahlén*).

Geografi, reallinien, repetition i sammanhang med undervisningen i historia (*Sahlén*).

Sjette klassens öfra afdelning.

Kristendom, klass. lin. 2 t. Dogmatik, kap. 3–6.

Kyrkohistoria, §§ 19–36.

Läsning i nya testamentet.

Reallinien 2 t. Cornelius' kyrkohistoria.

Läsning i nya testamentet (*Nordvall*).

Modersmålet 2 t. Läsning af valda stycken ur den nyare svenska literaturen jemte under rättelser om författarne; det väsentligaste af versläran. Muntlig framställning och granskning af de olika grundsatser, som följts med hänsyn till modersmålets rättskrifning (*Nordvall*). En uppsats hvarannan vecka (4 på lärorummet).

Ämnen för uppsatserna:

Reallin. 1. Drottning Kristinas tronafsägelse. 2. Skrifning på lärorummet. 3. Fredrik II af Preussen. 4. Magnetismen. 5. En nordisk vinter. 6. Öfversättning från engelskan. 7. De två första sångerna i Runebergs dikt «Elgskyttearne». 8. Karl XI:s reduktion. 9. Skrifning på lärorummet. 10. Vårt försvar. 11. Jämförelse mellan Nord- och Sydamerika. 12. Öfversättning från engelskan. 13. Napoleons fall (*Sahlén*).

Klass. lin. 1. Epaminondas och Gustaf II Adolf. 2. Om fördelarna af utländska resor. 3. Skrifning på lärorummet: a) Striden mellan patricier och plebejer i Rom; b) Kristendomens seger öfver hedendomen och betydelsen deraf för Europa; c) Vikingatågans anledning, natur och utsträckning; d) Hvilka fördelar vann Sverige genom arfföreningen 1544? e) Om nyttan af kroppsöfningar; f) En promenad i september månad. 4. Redogörelse för innehållet i första sången af «Kung Fjalar». 5. Gustaf Vasa vid Mora kyrka (tal). 6. Skrifning på lärorummet: a) Gustaf II Adolfs inre styrelse; b) Drottning Kristinas förmyndare-regering; c) Kejsar Nero; d) Följderna af Konstantin den stores öfvergång till kristendomen; e) Östgoterna; f) Fredens välsignelser. 7. Nilen och denna flods betydelse för Egypten. 8. Tillståndet i Sverige vid Karl X Gustafs död. 9. Skrifning på lärorummet: a) Karl XI:s förmyndare-regering; b) Hohenstaufernas strid med de romerska påvarne; c) Den s. k. konstituerande församlingen i Frankrike; d) Den franska konungamaktens tillväxt under Capetingerna; e) Hufvudinnehållet i Tegnér's dikt «Axel». 10. De reformatoriska kyrkomötena. 11. Atwoods fallmaskin. 12. Pendelns användning. 13. Skrifning på lärorummet: Fritt val mellan flere ämnen (*v. Sydow*).

Latin 8 t. Grammatik, repetition af syntaxen samt prosodik.

Explikation, Cicero, Cato Major; Livius 1:sta boken kap. 1–30; Virgilius, *Æneiden* 1:sta boken.

Extemporalier omvexlande med skriföfningarne 1 à 2 timmar i veckan (*Svedborg* och *Brattström*). Ett tema hvarje vecka (4 på lärorummet) (*Brattström*).

Grekiska 7 t. Grammatik, formläran repeterad, syntax §§ 67–68, 72–75 (*Sandén*).

Explikation, styckena 59–66 af läseboken; *Anabasis*, 1:sta boken (*Brattström*).

- Tyska*, klass. lin. 1 t. Explikation, Hermann und Dorothea; en akt ur Götz von Berlichingen. Reallinien 2 t. Hermann und Dorothea samt 2 akter ur Die Jungfrau von Orleans. Deutsches Echo, st. 50—65. Ett tema hvarannan vecka (2 på lärorummet) (*Lindblad*).
- Engelska*, Icke-greker 4 t. Grammatik, repetition af formläran; syntaxen; skriföfningar på lärorummet och frasläsning för tillämpning af syntaxen. Explikation, Sturzen-Beckers läsebok, 2:dra afdelningen (*v. Hackwitz*).
- Reallinien 3 t. Grammatik, repetition af syntaxen, parlör. Explikation, valda stycken ur Sturzen-Beckers läsebok, förra kursen. Ett tema i månaden (2 på lärorummet) (*Bergin*).
- Franska* 4 t. Grammatik, Dubbs elementarbok; repetition af formläran samt delar af syntaxen; skriftliga och muntliga öfversättningsöfningar från svenska till franska. Explikation, omkring 30 sidor af Histoire de Charles XII (*Bergin*).
- Matematik*, klass. lin. 3 t. Geometri 1 t., de 32 första satserna ur Euklides 6:te bok af Hellgren. Algebra 2 t., läran om qvadratrötter och radikalquantiteter samt 2:dra gradens eqvationer med en obekant jemte några lättare problem; eqvationer med den obekanta under rotmärke. Icke-greker dessutom lättare algebraiska problem 1 tim. gemensamt med reallinien samt repetition af det föregående.
- Reallinien 7 t. Geometri 3 t., proportionsläran efter Hultman repeterad. Euklides 6:te bok af Hellgren; satserna 144—252 ur Todhunters geometriska öfnings-satser. Algebra 4 t., det allmännaste af potensläran, logaritmer och aritmetiska samt geometriska progressioner, exponentialeqvationer jemte talrika problem af blandadt innehåll, mest sådane, der de genomgångna kurserna kunnat tillämpas; repetition af allt det föregående.
- Ett skriftligt matematiskt arbete i månaden, hvarje arbete behandlande ett geometriskt och ett algebraiskt problem (2 på lärorummet) (*Kjellberg*).
- Naturvetenskap*, klass. lin. 2 t. Botanik, de naturliga familjerna. Zoologi, människokroppens byggnad, djurrikets indelning (*v. Hackwitz*). Fysik 1 t., till vågrörelsen efter Christie (*v. Sydow*).
- Reallinien 6 t. Botanik och Zoologi 1 t., lika med klass. lin. (*v. Hackwitz*). Fysik 3 t., läran om ljudet, ljuset efter Floderus och elektriciteten efter Wijkander jemte talrika problem (*Bergin*). Kemi 2 t., läran om metalloiderna repeterad samt de lätta metallerna (*Bergin*).
- Historia*, klass. lin. 3 t. Fäderneslandets, från Gustaf II Adolf till Frihetstiden (*G. Th. Bergman*). Allmän, repetition af gamla samt medeltiden (*Sahlén*).
- Reallinien 3 t. Fäderneslandets, lika med klass. lin. (*G. Th. Bergman*). Allmän, från spanska tronföljdskriget till lärobokens slut (*Sahlén*).
- Geografi*, repetition i sammanhang med undervisningen i historia.

Sjunde klassens nedra afdelning.

- Kristendom*, klass. lin. 2 t. Dogmatik från kap. 7 till lärobokens slut; repetition. Kyrkohistoria från § 36 till lärobokens slut; repetition. Läsning i nya testamentet.
- Reallinien 2 t. Dogmatik, det viktigaste af läroboken. Läsning i nya testamentet (*Nordvall*).

Modersmålet 2 t. Läsning af nyare svensk och dansk literatur; diskussionsöfningar; interpunktionsöfningar; rättande af kortare, i logiskt och språkligt afseende felaktiga meningar, dikterade af läraren. Reallinien dessutom: det med hänsyn till den svenska literaturen viktigaste af den romerska och grekiska mytologien, muntligt meddeladt (*Nordvall*). Klass. lin. en uppsats i månaden (3 på lärorummet), reallin. en hvarannan vecka (4 på lärorummet).

Ämnen: 1) *Reallin.* 1. Redogörelse för innehållet i Runebergs dikt Hanna. 2. Likheter och olikheter mellan herrnhutare och metodister. 3. Fritt val mellan flera ämnen (skrifning på lärorummet). 4. Huru böra vi från moralisk och politisk synpunkt bedöma Anjalaförbundet? 5. Fritt val mellan flera ämnen (skrifning på lärorummet). 6. Om dryckenskapslasten. 7. Öfver ordspråket: Man måste taga seden, dit man kommer. 8. Följderna af Karl XII:s nederlag vid Pultava. 9. Fritt val mellan flera ämnen (skrifning på lärorummet). 10. «Som man är klädd, blir man hädd». 11. Karaktäristik af Luther. 12. Fritt val mellan flera ämnen (skrifning på lärorummet). 13. Halleberg och Hunneberg (beskrifning). (*Nordvall*).

Klass. lin. 1. Orsakerna till det andliga ståndets makt under medeltiden. 2. Skrifning på lärorummet; a) Slaget vid Breitenfeld 1631, dess betydelse och följder. b) De viktigaste följderna af reformationen i politiskt hänseende. c) Amerikas betydelse för Europa, förr och nu. d) Orsakerna till Spaniens förfall i 16:de och 17:de århundradena. e) Redogörelse för innehållet i någon af Tegnér's dikter. f) Tryckfrihetens vikt och betydelse. g) Om sol- och månformörkelser. 3. Jämförelse mellan Greker och Romare. 4. Var domen öfver Karl I Stuart rättvis? 5. Skrifning på lärorummet: a) Hvad befordrade kristendomens utbredande under dess första århundraden? b) Karakteristik af Gustaf 3:dje. c) Preussiska statens uppkomst och utveckling. d) Englands kolonier. e) Jämförelse mellan Skåne och Småland. f) Utveckling af satsen: var nöjd med hvad du har, men icke med hvad du är. g) Döbelns karaktär sådan den framstår i »Döbeln vid Jutas». 6. Hvarför flydde icke Sokrates ur fängelset? 7. Skrifning på lärorummet: a) Hvilka äro de betänkligaste misstagen i den katolska kyrkoläran? b) Sveriges tillstånd vid Karl XII:s död. c) Vilhelm III af Oranien. d) Utvecklingen af det konungsliga enväldet i Frankrike under nyare tiden. e) Cajus Julius Cäsar. f) Sveriges vitterhet och konst under Gustaf III. g) Fördelarne och farorna af ett godt hufvud. (*G. Th. Bergman*.)

Latin 8 t. Cicero *Orationes in Catilinam*, I, III; Livius, 1:sta boken kap. 31—60 samt 2:dra boken kap. 1—50; Virgilius, 2:dra boken; Horatius, *Od.* 1:sta boken *Od.* 1—20. Extemporalier omväxlande med skriföfningar 1 à 2 timmar i veckan (*Svedborg*). Ett tema hvarje vecka (6 på lärorummet) (*Svedborg* och *Brattström*).

Grekiska 6 t. Grammatik, formläran repeterad, syntax §§ 74—96.

Explikation, *Anabasis*, 2:dra och 3:dje boken. *Odysséen*, 1:sta och 2:dra boken (*Brattström*).

Engelska, klass. lin. valfritt 1 t. Hela elementarboken. Grammatik.

Icke-greker 2 t. 60 sidor af läsebokens senare kurs, några stycken i Sturzen-Becker. Skriföfningar och frasläsning för tillämpning af syntaxen. Grammatik, syntaxen repeterad (*v. Hackwitz*).

Reallinien 3 t. Grammatik, syntaxen repeterad till adverb. Explikation, de 40 första sidorna i 2:dra kursens 1:sta afdelning af Sturzen-Beckers läsebok tillsammans med icke-grekerna i 7: 2; 60 sidor af Dickens a *Christmas Carol* (*Vising*).

Franska, båda lin. gemensamt 3 t. Grammatik, syntaxen till adjektivet. Explikation, sidorna 72—105 i läsebokens 1:sta del. Extemporerad öfversättning af de 17 första styckena i Löwenhjelm's skriföfningar.

Icke-greker och reallinien 1 t. De 7 första kapitlen i Enbloms ordförråd (omkr. 70 sid.)
Reallinien 1 t. Explikation, sidorna 1—32 och 75—96 af nyere franske Forfattere i *Udvalg*.

Hela klassen ett tema hvar 14:de dag (6 på lärorummet) (*Vising*).

Matematik, klass. lin. 3 t. Repetition af proportionsläran och proportionslärans tillämpning på geometrien. Algebra, läran om 1:sta gradens eqvationer med flera obekanta jemte problem; repetition af 2:dra gradens eqvationer jemte talrika öfnings-exempel och problem. Planimetri och konstruktion af enkla analytiska expressioner.

Icke-greker 1 t. ha dessutom inhemtat läran om logaritmer och öfning i logaritmtabellernas bruk.

Reallinien 7 t. Geometri, lika med klass. lin. samt dessutom lösning af geometriska öfnings-satser och rymdgeometri. Algebra. Repetition af 2:dra gradens eqvationer med tillämpning på planimetri och analytiska expressioners konstruktion. Repetition af de viktigaste stereometriska formlerna. Det allmännaste af plana trigonometrin och af analytiska geometrin läran om räta linier, cirkeln och parabeln. Talrika öfnings-exempel och problem inom alla de genomgångna kurserna.

En och annan gång ha lärjungarne fått försöka att på egen hand å lärorummet lösa matematiska uppgifter. Reallinien hvar 14:de dag en skriftlig uppgift af omvexlande geometriskt och algebraiskt innehåll (5 på lärorummet) (*Rådberg* och *Kjellberg*).

Naturvetenskap, klass. lin. Fysik 2 t. Hela läroboken af Christie (*Bergin*).

Reallinien. Zoologi 1 t. Ryggradsdjuren (*v. Hackwitz*).

Fysik 3 t. Repetition af mekaniken, magnetismen och elektriciteten jemte lösning af talrika problem (*Rådberg* och *Bergin*).

Kemi 2 t. Alkalimetallerna samt jern- och zinkgruppens metaller. Laborationer. Förstudier till kemiska analysen efter Keyser (*Bergin*).

Historia, klass. lin 3 t. Fäderneslandets, från Frihetstiden till Gustaf IV Adolf; allmän, från lärobokens början till Franska revolutionen.

Reallinien 3 t. Fäderneslandets, lika med klass. lin.; allmän, från nyare tidens början till lärobokens slut (*G. Th. Bergman*).

Geografi, repetition i sammanhang med undervisningen i historia (*G. Th. Bergman*).

Filosofisk propedeutik 1 t. Logik, Elementarläran genomgången och repeterad (*Nordvall*).

Sjunde klassens öfra afdelning.

Kristendom 2 t. Lärokursen repeterad (*Nordvall*).

Modersmålet 2 t. Läsning af nyare svensk och dansk litteratur. Klass. lin. en uppsats i månaden (2 på lärorummet), reallin. en hvarannan vecka (3 på lärorummet) (*Nordvall*).

Ämnen: a) båda linierna: 1. Likheter och olikheter mellan hernlutare och metodister. 2. Fritt val mellan flera ämnen (skrifning på lärorummet). 3. Huru böra vi från moralisk och politisk synpunkt bedöma Anjalaförbundet? 4. Fritt val mellan flera ämnen. 5. Fritt val mellan flera ämnen (skrifning på lärorummet).

b) för klassiska linien särskildt: Fritt val mellan ämnen: »Karakteristik af Luther» och »Hvilka fel har Holberg förmäligast gisslat i Erasmus Montanus?»

c) reallinien särskildt: 1. Redogörelse för innehållet i Runebergs dikt Hanna. 2. Fritt val mellan flera ämnen (skrifning på lärorummet). 3. Dryckenskapslasten. 4. Öfver ordspråket: Man måste taga seden, dit man kommer. 5. Följderna af Karl XII:s nederlag vid Pultava. (*Nordvall*).

Latin 8 t. Cicero Oratio pro Milone från och med kap. 15; Livius, repetition af 1:sta delvis och 2:dra boken; Horatius, Od. 2:dra boken jemte repetition af föregående.

Under höstterminen extemporalier omväxlande med skriföfningar 1 à 2 timmar i veckan. Romerska antiqviteter. Under vårterminen skriföfningar 2 timmar i veckan. Ett tema hvarje vecka (5 på lärorummet) (*Swedborg*).

Grekiska 6 t. Grammatik, repetition af formlära och syntax.

Explication, Anabasis, 4:de boken, repetition af böckerna 1—3; Odysseen, 3:dje och 6:te böckerna, repetition af 1:sta och 2:dra (*Brattström*).

Engelska, klass. lin. valfritt 1 t. Explication, 1½ akt af Shakespeares Julius Cæsar.

Icke-greker 2 t. (gemensamt med R. 7:1) Grammatik, formläran och syntaxen repeterade. Explication, Sturzen-Beckers läsebok, de 40 första styckena.

Reallinien 3 t. Grammatik, formläran och syntaxen repeterade; Shakespeares Merchant of Venice. Extemporerad öfversättning af styckena 1—60 i 3:dje afdelningen af Calwagens öfversättningsöfningar. Ett hemtema hvar 3:dje vecka (*Vising*).

Franska, klass. lin. 3 t. Grammatik, formläran och syntaxen repeterade till partiklarne; det öfriga nytt. Extemporalier efter Löwenhjelms (st. 1—15). Explication ur Enbloms Recueil II, styckena 1—13.

Icke-greker och reallinien 1 t. Enbloms ordförråd, kap. 1—6, 11 och 12.

Reallinien 5 t. (deraf 1 gemens. med latinlinien, 1 med icke-greker). Grammatik repetition af formlära och syntax. Extemporerad öfversättning af 6 längre stycken af Löwenhjelm's skriföfningar. Explication, Enbloms Recueil II, lika med klassiska linien och dessutom Molières L'Avare. Hela klassen ett tema hvar annan vecka (5 på lärorummet) (*Vising*).

Matematik, klass. lin. 3 t. Geometri, lika med nedra afdelningen jemte repetition af Euklides 4 första böcker. Algebra, repetition af hela den genomgångna kursen, företrädesvis genom problem. Icke-greker 1 t. Lösning af exponentialeqvationer, läran om logaritmer och öfning i logaritmtabellernas bruk.

Reallinien 7 t. Repetition af hela den genomgångna kursen, äfven omfattande rymdgeometri och analytisk geometri. Talrika öfningsexempel och problem inom alla de genomgångna kurserna.

En och annan gång ha lärjungarne fått försöka att på egen hand å lärorummet lösa matematiska uppgifter. Reallinien hvar 14:de dag en skriftlig uppgift af omväxlande geometriskt och algebraiskt innehåll (4 på lärorummet) (*Rådberg*).

Naturvetenskap, klass. lin. Fysik 2 t. Repetition af akustik, optik, magnetism, elektricitet och värmelära (*Bergin*).

Reallinien: Zoologi 1 t. Ryggradsdjuren (*v. Hackwitz*).

Fysik 3 t. Repetition af den genomgångna kursen företrädesvis medelst problem (*Rådberg*).

Kemi 2 t. Repetition af hela läroboken. Laborationsöfningar. Förstudier till kemiska analyser (*Bergin*).

Historia, klass. lin. 3 t. Fäderneslandets, repetition från Gustaf I till lärobokens slut; allmän, från Franska revolutionen till lärobokens slut samt repetition.

Reallinien 3 t. Samma kurs som klass. lin men utförligare genomgången (*G. Th. Bergman*).

Geografi. Lika med nedra afdelningen (*G. Th. Bergman*).

Filosofisk propedeutik 1 t. Logik, hela läroboken med repetition.

Antropologi, det viktigaste genomgången (*Nordvall*).

5. I *Tyska* har i kl. 5 jämte Hauffs Märchen lästs Schillers Gesch. d. 30 jähr Kriegs; i kl. 6: 2 i st. f. Maria Stuart och Mitten in der Nacht Die Jungfrau von Orleans och Götz von Berlichingen. I *Franska* har i kl. 6: 2 i st. för Enbloms Lectures françaises lästs Historie de Charles XII af Voltaire; i kl. R. 7: 1 jämte Enblom Nyere franske Forfattare i Udvalg och i R. 7: 2 L'Avare af Molière. I *Engelska* har R. 7: 1 jämte förut använda böcker läst a Christmas Carol af Dickens, L. 7: 2 (valfritt) Julius Cæsar af Shakespeare och R. 7: 2 Merchant of Venice af Sakespeare. I *Fysik*: har i R. 7: 1 begagnats Om Magnetismen och Elektriciteten af A. Wijkander.

6. Välskrifning har på lärorummet öfvats endast 1 timme med 1:sta klassen. Lärjungarne i kl. 2—3 hafva 2 gånger i veckan i hemmet skrivit en skriftsida, hvilken på bestämd timme medhafts till skolan och der granskats af läraren.

7.

Undervisningen i teckning.**Läroböcker och undervisningsmateriel.**

Pasch, geometrisk konstruktions- och projektionslära. Pasch, handbok i linearritning. Stuhlmann, lärobok i frihandsteckning häft. 1—3. Stuhlmann, väggtabeller. Wohlien, Sjöström, dito. Klotsar enligt Heimerdings och Stuhlmanns modeller. Stuhlmanns gipser för konturteckning och skuggning. Andra serien af Dresdnergipserna.

Undervisningen.

- Klass 1. Onsdag, lördag kl. 10—11, Stuhlmanns öfningar på rutadt papper, plansch. 1—10, 1:sta häftet.
- Klass 2. Måndag, torsdag kl. 2—3, Stuhlmanns öfningar på rutadt papper sid. 8—14 samt hela den stigmografiska kursen.
- Klass 3. Tisdag kl. 1—2, lördag kl. 2—3, frihandsteckning efter Stuhlmanns och Sjöströms väggtafloer.
- Klass R. 4. Tisdag, onsdag kl. 5—6 frihandsteckning; fredag kl. 2—3 linearteckning. Frihandsteckning efter Sjöströms väggtafloer samt konturteckning efter gipsornament och klotsar. Linearteckningen har omfattat konstruktionslära efter Pasch.
- Klass L. 4. (Frivilligt) Fredag kl. 4—5 frihandsteckning i likhet med realafdelningen.
- Klass R. 5. Onsdag, lördag kl. 5—6 frihandsteckning, lördag kl. 11—12 linearteckning. Frihandsteckning efter gipsmodeller och klotsar. Linearteckning, ytmönster samt början af projektionsläran.
- Klass L. 5. (Frivilligt) Fredag kl. 4—5, frihandsteckning i likhet med realafdelningen.
- Klass R. 6: 1. Torsdag kl. 11—12 linearteckning; måndag kl. 11—12 och torsdag kl. 5—6 frihandsteckning efter klotsar samt skuggning efter Stuhlmanns gipsmodeller. Linearteckning i likhet med R. 5.
- Klass L. 6: 1. Icke-greker, måndag kl. 11—12, fredag kl. 1—2 frihandsteckning efter Stuhlmanns och Sjöströms väggtafloer samt konturteckning efter gipsornament och klotsar.
- Klass R. 6: 2. Torsdag, måndag kl. 11—12 frihandsteckning ungefär detsamma som R. 6: 1. Torsdag kl. 5—6 linearteckning efter Pasch's projektionslära.
- Klass L. 6: 2. Icke-greker, torsdag kl. 5—6, lördag kl. 11—12 konturteckning efter gipsmodeller och klotsar samt skuggning efter Stuhlmanns gipsmodeller.

Klass R. 7:1. Måndag kl. 5—6, torsdag kl. 1—2 frihandsteckning; tisdag kl. 6—7 linear-teckning. Frihandsteckning: skuggning efter Stuhlmanns gipsmodeller och 2:dra serien af Dresdnergipserna samt figurdelar; linearteckning efter Henriques' perspektivlära.

Klass L. 7:1. Icke-greker, måndag och torsdag kl. 1—2 frihandsteckning efter klotsar och 2:dra serien af Dresdnergipserna.

Klass R. 7:2. Måndag kl. 5—6, tisdag kl. 6—7, torsdag kl. 1—2; frihands- och linearteckning lika med R. 7:1.

Klass L. 7:2. Måndag kl. 5—6, onsdag kl. 1—2 lika med L. 7:1.

8. Undervisningen i sång och instrumentalmusik.

Musikens teori och sång.

Klass 1. Tisdag och fredag $\frac{1}{2}$ 11—11, de musikaliska tecknen, deras betydelse och användning. Öfning i tonträffning samt enstämmig sång. Fredag 5—6, koral-sång tillsammans med de öfriga 4 lägsta klasserna.

Klass 2. Tisdag och fredag $9-\frac{1}{2}$ 10, fredag 5—6, lika med klass 1.

Klass 3. Tisdag och fredag $12-\frac{1}{2}$ 1, fredag 5—6, lika med klass 1 samt en- och flerstämmig sång.

Klass 4—5. Fredag 5—6, koral-sång tillsammans med de öfriga 3 lägsta klasserna. Måndag 6—7, körsång tillsammans men klass 6—7.

Klass 6—7. Torsdag 6—7, kör- och quartettsång. Måndag 6—7, körsång tillsammans med kl. 4—5.

Vid undervisningen hafva användts: *Lärobok* i sång för skolan 1:sta kursen af L. Aug. Lundh, *4-stämmiga* sånger för Elementarläroverk, arrangerade af R. R. Roselli, *4-stämmiga* sånger, utgifna af Ivar Hedenblad, m. m.

Instrumentalmusik.

Klass 1—4. Lördag 4—6.

Klass 5. Lördag 4—5.

Klass 6—7. Tisdag 4—6. Violin har spelats af 10 lärjungar, orgel af 10. Hennings viol-skola, Kaysers etyder, quartetter af Haydn samt särskildt arrangerad musik har vid undervisningen användts.

9. Undervisningen i gymnastik och militäröfningar.

a) Gymnastik och vapenöfningar enligt kongl. cirkuläret den 19 juni 1866.

Gymnastiköfningarne hafva omfattat en half timme dagligen för hvarje afdelning, och har halfva tiden användts till fristående rörelser och marscher samt den återstående tiden till appareljgymnastik. I vapenöfningarne har klass 5 genomgått rekrytskolan af exercis-reglementet, klass 6—7: 1 öfvats i bajonettfäktning på led, med och utan motståndare, 7: 2 i florettfäktning och sabelhuggning på led, med och utan motståndare.

Tabellarisk uppgift å antalet lärjungar, som på grund af nedanstående orsaker icke deltagit i gymnastiköfningarne:

Termin och åldersgrupp	S j u k d o m a r										Andra orsaker	Summa i öfningarne icke deltagande lärjungar	Hela antalet närvarande lärjungar		
	i syn- o. hörselorganerna	i nervsystemet	i nerv-tonsoorganerna	i cirkulationen	i andedrägtsorganerna	i matsmältningsoorganerna	i könsorganerna	i urin- och kändsoorganerna	missbildning	bräck				allmän svaghet	andra sjukdomar
<i>Vårterminen 1884:</i>															
Under 15 år.....	—	—	4	—	—	—	2	—	2	—	—	8	—	8	83
15 år eller deröfver	—	—	21	—	—	1	2	—	3	1	—	28	11 ¹⁾	39	146
Summa	—	—	25	—	—	1	4	—	5	1	—	36	11	47	229
<i>Höstterminen 1884:</i>															
Under 15 år.....	—	—	5	—	—	—	2	—	3	—	—	10	—	10	117
15 år eller deröfver	—	—	15	—	—	—	3	—	2	—	1 ²⁾	21	21 ¹⁾	42	120
Summa	—	—	20	—	—	—	5	—	5	—	1	31	21	52	237
<i>Vårterminen 1885:</i>															
Under 15 år.....	—	—	4	—	—	—	—	—	3	—	—	7	—	7	88
15 år eller deröfver	—	—	6	—	—	—	—	5	3	—	1 ²⁾	15	21 ¹⁾	36	144
Summa	—	—	10	—	—	—	—	5	6	—	1	22	21	43	232

¹⁾ Lärjungar i 7: 2. ²⁾ Ägghvitsjuka.

Vid gymnastiköfningarne hafva lärjungarne varit fördelade vårterminen 1884 på tre, läsåret 1884—1885 på fyra afdelningar med följande antal i hvarje:

Vårterminen 1884:

1:sta hufvudafdelningen klass 1—2	41	lärjungar.
2:dra " " 3—4	53	"
3:dje " " 5—7	88	"

Summa 182 lärjungar.

Höstterminen 1884:

1:sta hufvudafdelningen klass 1—2	42	lärjungar.
2:dra " " 3—4	61	"
3:dje " " 5—6: 1	45	"
4:de " " 6: 2—7: 1	37	"

Summa 185 lärjungar.

Vårterminen 1885:

1:sta hufvudafdelningen	45	lärjungar.
2:dra "	59	"
3:dje "	46	"
4:de "	39	"

Summa 189 lärjungar.

Lärjungarne i 7:de klassens öfra afdelning hafva varit befriade från gymnastiköfningarne, men öfvats i fäktning 2:ne timmar i veckan.

Öfningstiderna hafva varit följande:

Gymnastik:

Vårterminen 1884:

1:sta hufvudafdelningen, alla läsdagar	$\frac{1}{2}$ 1—1.
2:dra	„ d:o $\frac{1}{2}$ 11—11.
3:dje	„ d:o 9— $\frac{1}{2}$ 10.

Under läsåret 1884—1885:

1:sta hufvudafdelningen, alla läsdagar	$\frac{1}{2}$ 1—1.
2:dra	„ d:o $\frac{1}{2}$ 11—11.
3:dje	„ d:o 9— $\frac{1}{2}$ 10.
4:de	„ d:o 12— $\frac{1}{2}$ 1.

Vapenöfningar under alla 3 terminerna:

Klass 5 måndag	5—6.
Klass 6—7: 1 lördag	5—7.
Klass 7: 2 tisdag, torsdag	5—6.

b) Militärofningar enligt kongl. cirkuläret den 23 mars 1870.

Dessa öfningar, hvilka under vårterminen pågingo från den 7 till och med den 29 maj och under höstterminen från den 1 september till och med den 11 oktober, leddes under båda terminerna af löjtnanten vid Vestgötadals regimente S. Örtendahl, till denna tjänstgöring kommenderad.

Till exercis hafva 6 timmar i veckan användts, samt till målskjutning under vårterminen 3 timmar för 6:2 och 6 tim. för 7:1, under höstterminen 19 timmar för 6:1, 16 för 6:2, 18 för 7:1, 16 för 7:2. Dessutom hafva lärjungarne i 7:2, hvilka icke deltagit i exercisen, haft 2 timmars fäktning i veckan.

I exercis hafva under vårterminen 65, under höstterminen 59 lärjungar deltagit, alla i klass 6—7:1. I fäktning deltog under vårterminen 7 lärjungar i 7:2, under höstterminen 15. I målskjutning med salongsgevär deltog under vårterminen 70, under höstterminen 72 lärjungar i 6—7:1; i målskjutning med remingtongevär under vårterminen 11, under höstterminen 21 lärjungar i 7:2.

Under den tid dessa öfningar pågått har gymnastiklärarens tjänstgöring minskats med 4 timmar i veckan.

Under vårterminen har hvarje lärjunge i 6:2 skjutit 20, i 7:1 24 salongsskott; under höstterminen har hvarje lärjunge i 6:1 skjutit 76, i 6:2 64, i 7:1 72 salongsskott, i 7:2 50 skarpa skott.

Af exercisreglementet hafva 1:sta och 2:dra delarne genomgåts.

Under vårterminen har användts 1 timme för öfning i gevärets söndertagande, sammansättning och vård hvarjemte företagits en 4 timmars fältmarsch i förening med manöver.

Under höstterminen har en 7 timmars fältmarsch företagits i förening med bevakningstjänst och manöver. Derjemte har föredrag hållits rörande bevakningstjänst, stridslära, skyttegrafvars uppkastande samt gevärets kändedom och vård.

Militärofningarne inspekterades den 26 september af majoren G. Geijer.

Undervisningen i slöjd har begagnats under höstterminen af 46, under vårterminen af 20 lärjungar.

B. Lärarne.

10. Lärarnes tjänsteåligganden under höstterminen hafva för hvarje vecka varit följande:

- Rektor *G. Th. Bergman*: Svenska 1 t. L. 7:1; Historia 1 t. 6:1, 1 t. 6:2, 1 t. 7:1, 2 t. R. 7:1, 2 t. L. 7:1, 1 t. 7:2, 2 t. R. 7:2, 2 t. L. 7:2. = 13 tim. Svenska skripta i L. 7:1.
- Lektor *K. F. Rådberg*: Matematik 3 t. R. 7:1, 3 t. L. 7:1, 7 t. R. 7:2, 4 t. L. 7:2; Fysik 2 t. R. 7:1, 3 t. R. 7:2. = 22 tim. Matematiska skripta i 7. Klassföreståndare i 7:2.
- Lektor *J. Swedborg*: Latin 5 t. 6:2, 7 t. 7:1, 8 t. 7:2. = 20 tim. Latinska skripta i 7:1 och 7:2. Klassföreståndare i L. 7:1.
- Lektor *J. Nordwall*: Kristendom 2 t. R. 6:2, 2 t. L. 6:2, 2 t. R. 7:1, 2 t. L. 7:1, 2 t. R. 7:2, 2 t. L. 7:2; Svenska 1 t. 6:2, 1 t. R. 7:1 och R. 7:2, 1 t. 7:1, 1 t. 7:2, 1 t. L. 7:2; Filosofi 1 t. 7:1, 1 t. 7:2. = 19 tim. Svenska skripta i R. 7:1, 7:2.
- Lektor *J. Vising*: Franska 3 t. 7:1, 2 t. R. 7:1, 1 t. 7:2, 4 t. R. 7:2, 2 t. L. 7:2; Engelska 3 t. R. 7:1, 3 t. R. 7:2, 1 t. L. 7:2 (valfritt). = 19 tim. Franska skripta i 7. Klassföreståndare i R. 7:1.
- v. Lektor *A. G. Brattström*: Latin 3 t. 6:2, 1 t. 7:1; Grekiska 5 t. 6:2, 6 t. 7:1, 6 t. 7:2. = 21 tim. Latinska skripta i 6:2, 7:1. Klassföreståndare i L. 6:2.
- Adjunkt *A. J. C. Piscator*: Alla undervisningsämnen jämte välskrifning 1 t. i första kassen; Tyska 1 t. 4. = 26 tim. Tyska skripta i 4. Klassföreståndare i 1.
- Adjunkt *A. J. C. Lindblad*: Svenska 6 t. 2; Tyska 7 t. 2, 3 t. 4, 2 t. 5, 2 t. R. 6:1, 1 t. L. 6:1, 2 t. R. 6:2, 1 t. L. 6:2. = 24 tim. Tyska skripta i R. 6:1 och R. 6:2. Klassföreståndare i 2.
- Adjunkt *S. Tengblad*: Svenska 6 t. 3, 1 t. L. 5; Tyska 7 t. 3; Historia och Geografi 5 t. 2, 5 t. 3. = 24 tim. Svenska skripta i L. 5. Klassföreståndare i 3.
- Adjunkt *A. Ericsson*: Latin 8 t. 4., 8 t. 5, 8 t. 6:1. = 24 tim. Latinska skripta i 6:1. Klassföreståndare i L. 6:1.
- Adjunkt *A. Sahlén*: Svenska 4 t. 4, 2 t. R. 6:1, 1 t. L. 6:1, 1 t. R. 6:2; Historia och Geografi 5 t. 4, 4 t. 5, 2 t. R. 6:1, 2 t. L. 6:1, 2 t. R. 6:2, 2 t. L. 6:2. = 25 tim. Svenska skripta i R. 6:1 och R. 6:2.
- Adjunkt *K. F. Kjellberg*: Matematik 7 t. R. 6:1, 3 t. L. 6:1, 7 t. R. 6:2, 3 t. L. 6:2, 4 t. R. 7:1, Icke-greker 1 t. 7:1. = 25 tim. Matematiska skripta i R. 6:1 och R. 6:2. Klassföreståndare i R. 6:2.
- Adjunkt *G. O. D. von Hackwitz*: Svenska 1 t. R. 5; Engelska 4 t. L. 6:1 (icke-gr.). 4 t. L. 6:2 (d:o), 2 t. L. 7:1 (d:o), 1 t. L. 7:1 (valfritt); Naturalhistoria 2 t. 2, 2 t. 3, 2 t. 4, 2 t. 5, 1 t. R. 6:1, 1 t. L. 6:1, 1 t. R. 6:2, 1 t. L. 6:2, 1 t. R. 7:1, 1 t. R. 7:2. = 26 tim. Svenska skripta i R. 5.
- Adjunkt *P. G. Bergin*: Engelska 3 t. R. 6:1, 3 t. R. 6:2; Franska 4 t. 6:2; Fysik 3 t. R. 6:2, 1 t. R. 7:1, 2 t. L. 7:1, 2 t. L. 7:2; Kemi 2 t. R. 6:1, 2 t. R. 6:2, 2 t. R. 7:1, 2 t. R. 7:2. = 26 tim. Engelska skripta i R. 6:1 och R. 6:2. Klassföreståndare i R. 6:1.

- Adjunkt *A. G. Bergman*: Tyska 1 t. 5; Engelska 7 t. R. 4. 7 t. R. 5; Franska 3 t. 5, 4 t. R. 6:1, 4 t. L. 6:1. = 26 tim. Tyska skripta i 5. Klassföreståndare i 5.
- Adjunkt *K. A. von Sydow*: Svenska 1 t. L. 6:2; Matematik 5 t. 2, 5 t. 3, 5 t. 4, 5 t. 5; Fysik 3 t. R. 6:1, 1 t. L. 6:1, 1 t. L. 6:2. = 26 tim. Svenska skripta i L. 6:2. Klassföreståndare i 4.
- Extra lärare *D. Sandén*: Kristendom 3 t. 2, 3 t. 3, 2 t. 4, 2 t. 5, 2 t. R. 6:1, 2 t. L. 6:1; Svenska 2 t. 5, 1 t. L. 6:1; Grekiska 7 t. 6:1, 2 t. 6:2. = 26 tim. Svenska skripta i L. 6:1.
- v. Läraren i teckning fru *H. Henning* 22 timmar.
- v. Läraren i sång och musik direktör *C. G. Sandberg*: 6 tim. i musikens teori och sång, 4 tim. i instrumentalmusik. = 10 tim.
- v. Läraren gymnastik och vapenöfningar löjtnant *S. Örtendahl*: 12 tim. i gymnastik, 5 tim. i vapenöfningar. = 17 tim.

11. Tjenstledig:

Läraren i gymnastik *A. Stiberg* under läsåret för sjukdom.

12. Förordnade:

Fil. lic. *A. G. Brattström* till v. lektor under läsåret.

Musikdirektören *C. G. Sandberg* till v. sånglärare under höstterminen i ledigheten efter direktör *Bergqvist*.

S. m. kand. *D. Sandén* till extra lärare under läsåret.

Löjtnant *S. Örtendahl* till vikarierande gymnastiklärare för *A. Stiberg* under läsåret.

Fru *H. Henning* till vikarierande ritlärare under läsåret.

13. Sedan riksdagen beviljat läraren i sång *O. H. Bergqvist* pension, tog han vid höstterminens början afsked från sin befattning, som han städse skött med synnerligt nit och utmärkt skicklighet.

Vid höstterminens slut utnämndes musikdirektören *C. G. Sandberg* till lärare i sång. Direktör *Sandberg* har om sig lemnat följande uppgifter:

Carl Gustaf Sandberg, född den 26 oktober 1835 i Sillingebyn, Långsereds socken i Vermland. Antogs till musikelev vid Vermlands regimente 1846. Genomgick en musikkurs för professor *Ehrenreich* i Stockholm 1849—50. Utnämndes 1855 till regimentstrumslagare vid Vermlands regimente och tjänstgjorde sedan under flera år der såsom vice musikföreståndare. Genomgick 1855 och 1856 en kurs i harmonilära för prof. *Drake* i Stockholm. Antogs 1860 som elev vid kongl. musikaliska akademien och aflade derstädes 1864 examen som musikdirektör vid rikets musikkårer. Antogs 1865 till musikföreståndare vid Vestgötadals regimente; kongl. fullmakt med musikdirektörs namn, heder och värdighet 1866. Vikarierande sång- och musiklekrare vid h. allmänna läroverket i Örebro från och med höstterminen 1879 till och med vårterminen 1881. Vikarierande sång- och musiklekrare vid h. allmänna läroverket i Venersborg höstterminen 1884; utnämndes till ordinarie lärare derstädes den 17 december samma år.

Af trycket utgifvit: Polonäs, Valser, Mazurka, samt 2:ne häften militärmusik.

14. Lärarebefattningen i teckning är fortfarande ledig.

C. Lärjungarne.

15. De närvarande lärjungarnes antal.

Höstterminen 1884:

Klass	Gemensamma linien	Reallinien	Latinlinien		Summa
			utan	med	
			grekiska		
1	19	—	—	—	19
2	26	—	—	—	26
3	31	—	—	—	31
4	—	14	24	—	38
5	—	8	19	—	27
6: 1	—	7	16	4	27
6: 2	—	4	15	3	22
7: 1	—	5	15	6	26
7: 2	—	3	10	8	21
Summa	76	41	99	21	237

Vårterminen 1885:

Klass	Gemensamma linien	Reallinien	Latinlinien		Summa
			utan	med	
			grekiska		
1	23	—	—	—	23
2	25	—	—	—	25
3	30	—	—	—	30
4	—	13	23	—	36
5	—	7	19	—	26
6: 1	—	7	16	4	27
6: 2	—	4	15	3	22
7: 1	—	5	12	5	22
7: 2	—	3	7	11	21
Summa	78	39	92	23	232

Frånvarande under vårterminen: 1 lärjunge i 1, 1 i 3, 1 i L. 4.

16. De närvarande lärjungarnes ålder höstterminen 1884:

Klasser och linier	9 år	10 år	11 år	12 år	13 år	14 år	15 år	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	21 år	22 år	23 år	Summa
1	2	5	5	4	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
2	—	3	12	7	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
3	—	1	3	8	7	7	5	—	—	—	—	—	—	—	—	31
R. 4	—	—	—	—	4	4	5	1	—	—	—	—	—	—	—	14
L. 4	—	—	—	7	8	5	2	2	—	—	—	—	—	—	—	24
R. 5	—	—	—	—	1	1	4	1	1	—	—	—	—	—	—	8
L. 5	—	—	—	—	2	5	4	1	3	2	—	2	—	—	—	19
R. 6:1	—	—	—	—	—	1	2	1	1	1	1	—	—	—	—	7
L. 6:1	—	—	—	—	1	4	6	2	3	3	1	—	—	—	—	20
R. 6:2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—	—	—	—	4
L. 6:2	—	—	—	—	—	3	—	6	6	1	1	—	1	—	—	18
R. 7:1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	3	—	—	—	—	5
L. 7:1	—	—	—	—	—	—	—	1	8	2	6	1	1	1	1	21
R. 7:2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	3
L. 7:2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	6	6	2	—	1	1	18
Gemensamma linien	2	9	20	19	12	9	5	—	—	—	—	—	—	—	—	76
Reallinien	—	—	—	—	5	6	11	3	5	3	6	2	—	—	—	41
Latinlinien	—	—	—	7	11	17	12	12	22	14	14	5	2	2	2	120
Summa	2	9	20	26	28	32	28	15	27	17	20	7	2	2	2	237

17. Efter hemorter fördelade sig lärjungarne under höstterminen sålunda:

a) efter län:

från	Elfsborgs län	176
„	Skaraborgs „	38
„	Göteborgs „	20
„	Visby „	1
„	Malmöhus „	1
„	Stockholms stad	1

Summa 237.

b) efter hemvist i läroverksstaden eller å annan ort:

	Venersborg.	Annan ort.	Summa.
kl. 1	7	12	19
„ 2	10	16	26
„ 3	14	17	31
„ R. 4	7	7	14
„ L. 4	8	16	24
„ R. 5	4	4	8
„ L. 5	5	14	19
„ R. 6:1	3	4	7

	Venersborg.	Annau ort.	Summa.
„ L. 6:1	1	19	20
„ R. 6:2	3	1	4
„ L. 6:2	6	12	18
„ R. 7:1	2	3	5
„ L. 7:1	6	15	21
„ R. 7:2	1	2	3
„ L. 7:2	4	14	18
	Summa 81	156	237

18. Under höstterminen har af sjunde latinklassens lärjungar, hvilka läst grekiska, följande antal begagnat sig af undervisningen i

engelska, men icke hebreiska 7: 1	4,
d:o d:o d:o 7: 2	5.

19. Antal i teckning, i musik samt i gymnastik och militärofningar undervisade lärjungar höstterminen 1884:

Afdelningar och linier	Närvarande lärjungar	Teckning			Musik		Gymnastik och militärofningar	
		Lärjungar, som deltagit			Lärjungar, som undervisats i		Lärjungar, som deltagit i	
		i obligatorisk teckning	teckning och deponer i obligatorisk	i frivillig teckning	endast i frivillig teckning	musikkens teori och sång	instrumental-musik	gymnastik och vapenofningar
1	19	19	—	—	19	1	17	—
2	26	26	—	—	26	1	25	—
3	31	31	6	—	31	6	28	—
R. 4	14	14	4	—	2	—	13	—
L. 4	24	—	—	10	13	3	20	—
R. 5	8	8	—	—	2	—	7	—
L. 5	19	—	—	5	13	7	16	—
R. 6: 1	7	7	—	—	1	—	7	7
L. 6: 1	20 $\left\{ \begin{array}{l} B \ 16 \\ A \ 4 \end{array} \right.$	16	—	—	10	1	15	18
R. 6: 2	4	4	—	—	1	1	2	4
L. 6: 2	18 $\left\{ \begin{array}{l} B \ 15 \\ A \ 3 \end{array} \right.$	15	—	1	1	—	14	18
R. 7: 1	5	5	—	—	1	—	5	5
L. 7: 1	21 $\left\{ \begin{array}{l} B \ 15 \\ A \ 6 \end{array} \right.$	15	—	—	9	—	16	20
R. 7: 2	3	3	—	—	1	—	—	3
L. 7: 2	18 $\left\{ \begin{array}{l} B \ 7 \\ A \ 11 \end{array} \right.$	7	—	1	7	—	—	18
Gemensamma linien	76	76	6	—	76	8	70	—
Reallinien	41	41	4	—	8	1	34	19
Latinlinien	120 $\left\{ \begin{array}{l} L. \ 4-5 \ 43 \\ B \ 6-7 \ 53 \\ A \ 6-7 \ 24 \end{array} \right.$	53	—	17	53	11	81	74
Summa	237	170	10	17	137	20	185	93

20. Förhållandet med hemlexor samt den tid öfverläsningen af dessa upptagit är följande:

I klass	1	hemlexor	dagligen	öfverhufvud	2,	öfverläsningstid	$1\frac{1}{3}$	tim.
"	2	"	"	"	3,	"	$1\frac{1}{2}$	"
"	3	"	"	"	3,	"	$1\frac{3}{4}$	"
"	R. 4	"	"	"	3,	"	$2\frac{1}{4}$	"
"	L. 4	"	"	"	3,	"	$2\frac{3}{4}$	"
"	R. 5	"	"	"	4,	"	$3\frac{1}{2}$	"
"	L. 5	"	"	"	4,	"	$3\frac{1}{2}$	"
"	R. 6: 1	"	"	"	4,	"	$3\frac{3}{4}$	"
"	L. 6: 1	"	"	"	4 à 5,	"	$4\frac{1}{2}$	"
"	R. 6: 2	"	"	"	4,	"	$3\frac{3}{4}$	"
"	L. 6: 2	"	"	"	4 à 5.	"	$4\frac{1}{2}$	"
"	R. 7: 1	"	"	"	4,	"	$4\frac{3}{4}$	"
"	L. 7: 1	"	"	"	4,	"	$4\frac{3}{4}$	"
"	R. 7: 2	"	"	"	4,	"	4	"
"	L. 7: 2	"	"	"	4,	"	4	"

I ofvanstående arbetstimmar är den tid, som åtgår till utarbetande af hemskripta, icke upptagen. Härtill torde i hvarje vecka åtgå 1 tim. för klass 4, 2 tim. för klass 5 samt 4 tim. för klass. 6—7.

21. Angående lärjungarnes helsotillstånd m. m. har skolans läkare afgifvit följande uppgifter:

Tabellarisk uppgift öfver lärjungarnes kroppsbyggnad och allmänna helsotillstånd samt öfver antalet närsynta vårterminen 1884:

Klass	Antal lärjungar	Medelålder	Kroppsbyggnad			Allmänt helsotillstånd		Lidande af bleksot och blodbrist	Ofva besvärade af hufvudvärk	Ofva besvärade af näsblod	Andra åkommor, som kunna anses bero af skolans inflytelse	Närsynthetsgrad		Summa närsynta	Procent närsynta	
			God	Medelmättig	Svag	Godt	Mindre godt					Under 3 D.	Öfver 6 D.			
7	39	$18\frac{38}{39}$	31	8	—	30	9	—	7	2	—	5	8	—	13	$33\frac{1}{3}$
6	48	$17\frac{17}{21}$	45	3	—	39	9	—	5	2	—	16	8	—	24	50
5	30	$15\frac{5}{6}$	29	1	—	26	4	—	6	2	—	1	3	—	4	$13\frac{1}{3}$
4	32	$15\frac{3}{8}$	30	2	—	27	5	—	3	2	—	5	6	—	11	$34\frac{3}{8}$
3	33	$13\frac{29}{33}$	32	1	—	29	4	—	5	2	—	9	—	—	9	$27\frac{3}{11}$
2	26	$12\frac{6}{13}$	26	—	—	20	6	1	5	4	—	1	—	—	1	$3\frac{11}{18}$
1	21	$11\frac{17}{21}$	21	—	—	19	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Summa	229	—	214	15	—	190	39	2	32	14	—	37	25	—	62	$27\frac{17}{229}$

Tabellarisk uppgift å antalet sjuke och sjukdomar bland lärjungarne vårterminen 1884.

Sjuke personer	Å r s t i d										Summa		Anmärkning
	Januari		Februari		Mars		April		Maj		Insjuka.	Döde	
	Insjuka.	Döde	Insjuka.	Döde	Insjuka.	Döde	Insjuka.	Döde	Insjuka.	Döde			
Under 15 år	2	—	5	—	5	—	3	—	1	—	16	—	
15 år eller derutöfver	1	—	6	—	2	—	17	—	3	—	29	—	
Summa	3	—	11	—	7	—	20	—	4	—	45	—	
<i>Sjukdomar:</i>													
Skarlakansfeber	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	—	
Bleksom	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	
Difteri	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	4	—	
Strup- och luftrörskatarrh.	—	—	2	—	1	—	—	—	2	—	5	—	
Lunginflammation	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	
Halsfluss	2	—	6	—	1	—	9	—	—	—	18	—	
Gastrisk feber	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	
Diarrhé	—	—	2	—	—	—	4	—	1	—	7	—	
Akut magkatarrh	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	
Akut ledgångsrheumatism	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	
Akut muskelrheumatism	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	
Ledvrickning	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—	
Summa	3	—	11	—	7	—	20	—	4	—	45	—	

Tabellarisk uppgift öfver lärjungarnes kroppsbyggnad och allmänna helsotillstånd samt öfver antalet närsynta höstterminen 1884:

Klass	Antal lärjungar	Medelålder	Kroppsbyggnad			Allmänt helsotillstånd		Irlande af bleksom och blodbrist	Ofte besvärade af hufvudvärk	Ofte besvärade af rishlod	Andra åkommor, som kunna anses bero af skolans indflytelse	Närsynthetsgrad		Summa närsynta	Procent närsynta
			God	Medelmätig	Svag	Gott	Mindre gott					Under 3 D.	Öfver 6 D.		
7	47	18 ³⁴ / ₄₇	39	8	—	35	12	1	4	5					
6	49	16 ⁶ / ₄₉	43	5	1	39	10	—	8	8					
5	27	16 ¹ / ₂₇	24	3	—	21	6	—	6	2					
4	38	13 ²⁵ / ₃₈	36	2	—	34	4	—	4	1					
3	31	13	30	1	—	30	1	—	3	1					
2	26	11 ¹ / ₂	25	1	—	25	1	1	2	—					
1	19	11 ² / ₁₉	19	—	—	19	—	—	—	—					
Summa	237	—	216	20	1	203	34	2	27	17					

Tabellarisk uppgift å antalet sjuke och sjukdomar bland lärjungarne höstterminen 1884.

Sjuka personer	Å r s t i d										Summa	Anmärkning	
	Augusti		September		Oktober		November		December				
	Insjukn.	Döde	Insjukn.	Döde	Insjukn.	Döde	Insjukn.	Döde	Insjukn.	Döde	Insjukn.		Döde
Under 15 år	—	—	9	—	4	—	2	—	7	—	22	—	
15 år eller derutöfver	—	—	4	—	6	—	2	—	4	—	16	—	
Summa	—	—	13	—	10	—	4	—	11	—	38	—	
<i>Sjukdomar:</i>													
Vattenkoppor	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4	—	
Skarlakansfeber	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Nervsmärta,	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	
Strup- och luftrörskatarrh.	—	—	2	—	1	—	—	—	2	—	5	—	
Lungblödning	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Halsfluss	—	—	6	—	2	—	2	—	3	—	13	—	
Febril gastricism	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	3	—	
Kron. magkatarrh.	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Diarrhé	—	—	—	—	3	—	—	—	2	—	5	—	
Gulsot	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Masksjukdom	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	
Ledvrickning	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	—	
Summa	—	—	13	—	10	—	4	—	11	—	38	—	

22. a) Antal inom läroverket flyttade lärjungar kalenderåret 1884:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Afdelningar och linier	Närvarande lärjungar vid vårterminens slut före flytningen	Vårterminen 1884							Höstterminen 1884						
		Lärjungar, som vid vårterminens slut flyttats till afdelningen							Lärjungar, som vid höstterminens början flyttats till afdelningen						
		efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer							efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer						
		0	1	2	3	4	5 eller flere	från annan linie	0	1	2	3	4	5 eller flere	från annan linie
1	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	26	—	4	9	—	1	—	—	—	2	3	—	—	—	—
3	32	—	2	15	—	2	—	—	2	—	3	—	1	—	—
R. 4	10	—	—	4	—	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—
L. „	19	—	3	20	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
R. „ 5	10	—	—	3	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	1
L. „	20	—	—	17	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—
R. 6: 1	5	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
L. „ B	16	—	—	12	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—
„ „ A	3	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
R. 6: 2	4	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
L. „ B	14	—	—	13	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—
„ „ A	6	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
R. 7: 1	5	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
L. „ B	8	—	—	6	—	1	—	—	—	1	6	—	—	—	—
„ „ A	14	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
R. 7: 2	2	—	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—
L. „ B	4	—	—	4	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—
„ „ A	5	—	—	4	—	2	—	—	—	—	5	—	—	—	—
Gemensamma linien . .	79	—	6	24	—	3	—	—	2	2	6	—	1	—	—
Reallinien	36	—	—	20	—	4	—	—	1	—	6	—	1	—	2
Latinlinien	109	—	3	86	—	6	—	—	3	1	19	—	—	—	—
Summa	224	—	9	130	—	13	—	—	6	3	31	—	2	—	2

b) Lärjungarnes omsättning vårterminen 1884:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Afdelningar och linier	Närvarande lärjungar i afdelningen den 1 februari					Lärjungar afgångne från läroverket i afdelningen			
	Örar i afdel- ningen från före- gående termin	Flyttade till afdel- ningen på grund af beslut	vid vårr- termin- ens början	Inskrifne i läro- verket under terminen	Summa	från terminens början till och med 31 januari	från och med 1 februari till ter- minens slut	under nästföl- jande mellan- termin	Summa
1	14	—	—	7	21	—	—	—	—
2	23	—	2	1	26	—	—	—	—
3	30	—	3	—	33	—	1	1	2
R. 4	12	—	—	—	12	—	2	2	4
L. „	20	—	—	—	20	—	1	2	3
R. 5	10	—	—	—	10	—	—	3	3
L. „	20	—	—	—	20	—	—	1	1
R. 6: 1	5	—	—	—	5	—	—	2	2
L. „ B	16	—	—	—	16	—	—	—	—
„ „ A	3	—	—	—	3	—	—	—	—
R. 6: 2	4	—	—	—	4	—	—	—	—
L. „ B	13	—	—	1	14	—	—	—	—
„ „ A	6	—	—	—	6	—	—	1	1
R. 7: 1	5	—	—	—	5	—	—	1	1
L. „ B	8	—	—	1	9	—	1	1	2
„ „ A	14	—	—	—	14	—	—	2	2
R. 7: 2	2	—	—	—	2	—	—	2	2
L. „ B	2	—	—	2	4	—	—	4	4
„ „ A	5	—	—	—	5	—	—	5	5
Gemensamma linien	67	—	5	8	80	—	1	1	2
Reallinien	38	—	—	—	38	—	2	10	12
Latinlinien	107	—	—	4	111	—	2	16	18
Summa	212	—	5	12	229	—	5	27	32

Frånvarande: R: 6: 1 1 lärjunge.

b) Lärjungarnes omsättning höstterminen 1884:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Afdelningar och linier	Närvarande lärjungar i afdelningen den 15 september					Lärjungar afgångne från läroverket i afdelningen			
	Övar i afdel- ningen från före- gående termin	Flyttade till afdel- ningen på grund af beslut		Inskrivne i läro- verket under terminen	Summa	från terminens början till och med 14 sept.	från och med 15 september till terminens slut	under nästföl- jande mellan- termin	Summa
		vid före- gående termins slut	början vid höst- termin- ens början						
1	2	—	—	17	19	—	—	—	—
2	3	12	5	6	26	—	—	1	1
3	1	17	6	7	31	—	—	—	—
R. 4	3	7	1	3	14	—	—	1	1
L. „	—	21	1	2	24	—	—	—	—
R. 5	1	3	4	—	8	—	—	1	1
L. „	1	16	2	—	19	—	—	—	—
R. 6: 1	—	5	1	1	7	—	—	—	—
L. „ B	1	11	3	1	16	—	—	—	—
„ „ A	—	2	1	1	4	—	—	—	—
R. 6: 2	—	3	1	—	4	—	—	—	—
L. „ B	—	14	1	—	15	—	—	—	—
„ „ A	—	3	—	—	3	—	—	—	—
R. 7: 1	1	2	2	—	5	—	—	—	—
L. „ B	—	7	7	1	15	—	—	3	3
„ „ A	1	5	—	—	6	—	—	1	1
R. 7: 2	—	2	1	—	3	—	—	—	—
L. „ B	—	4	3	—	7	—	—	—	—
„ „ A	—	6	5	—	11	—	—	—	—
Gemensamma linien	6	29	11	30	76	—	—	1	1
Reallinien	5	22	10	4	41	—	—	2	2
Latinlinien	3	89	23	5	120	—	—	4	4
Summa	14	140	44	39	237	—	—	7	7

23. Af de under läsåret inskrifne hafva förut bevistat läroverk, nämligen senast

folkskola	3
allmänt läroverk	13
endast undervisats i hemmen	28
	Summa 44

24. Under vårterminen 1884 aflade följande lärjungar, tillhörande läroverkets öfre 7:de klass, afgangsexamen:

	<i>Upppgifven tillämnad lefnadsbana:</i>	
<i>Realister:</i>	E. F. Johansson.	
	B. H. Almqvist,	militär.
<i>Icke greker:</i>	C. A. Nycander.	
	K. Falk,	militär.
	A. L. Russberg.	
	A. O. Larsson.	
<i>Greker:</i>	S. Falk,	fortsatta studier.
	H. F. Swedborg,	jurist.
	A. E. Norén.	
	A. Persson.	
	E. F. Lindedal.	

25. I öfrigt hafva under år 1884 följande lärjungar afgått från läroverket:

Vårterminen:

3. E. S. Edlund, handtverk; A. J. Grevelius, annat läroverk;
 R. 4. G. Berg, sjömansyrket; A. Strömmers; G. H. Erasmie, sjömansyrket; A. V. S. Petersson;
 L. 4. S. A. Vesterlund; H. Björkqvist; J. K. Testman;
 R. 5. J. F. Olsson; R. H. Lydell; K. A. V. Lindvall, annat läroverk;
 L. 5. T. Evers;
 R. 6:1. K. H. Veinberg, handelsinstitut; R. H. Lundström, död;
 L. 6:2. A. G. Dahlin, enskildt läroverk;
 R. 7:1. L. J. de Verdier, enskilda studier;
 L. 7:1. J. A. Ferlin, enskilda studier; A. E. H. von Sneidern, enskilda studier; A. Bergmark, enskilda studier; E. M. Boman, enskilda studier.

Höstterminen:

2. J. O. V. Preuss, annat läroverk;
 R. 4. J. V. Holm;
 R. 5. K. G. A. von Schéele, förberedande sjökrigsskola;
 L. 7:1. O. E. Olsson, E. J. Jakobsson, A. Andersson, E. F. Richert, alla till enskilda studier.

26. Under sist förflutna kalenderår hafva till lärjungarne utdelats såsom:

Stipendier	kronor 447,44
Premier	„ 223,40
	Summa kronor 670,84

27. Uppgift angående antalen under läsåret befriade från terminsavgifterna.

	Höstterm.	Vårterm.
Befriade från afgift till:		
endast biblioteks- och materielkassan		
„ byggnadsfonden	32	33
båda ofvannämnda kassor	45	47
ej befriade från någöndera afgiften	160	152
Summa närvarande lärjungar	237	232

Till ljus- och vedkassan har hvarje lärjunge under höstterminen betalt 5, under vårterminen 6 kronor.

D. Boksamlingar och undervisningsmateriel.

28. Sedan förra redogörelsens afgifvande har inköpts: för undervisningen i teckning: en samling gipser.

Gåfvor sedan förra redogörelsens utgifvande:

- Af Ecklesiastikdepartementet: Meddelanden från svenska riksarkivet 8. Silfverstolpe, Svenskt diplomarium: del. 1 h. 4; del. 2, h. 4. Leinberg, Handlingar rörande finska skolväsendets historia. Balzer, Hällristningar från Bohuslän, h. 6—7. Sjöstrand, Maria skola.
- Af Vetenskapsakademien: medalj öfver Nils Ericson.
- „ Svenska akademien: medaljer öfver J. G. Oxenstjerna och Axel Oxenstjerna.
- „ Vestgöta nation i Upsala: akademiskt tryck.
- „ Fröken B. Appelberg: medaljer öfver Karl XV och drottning Lovisa. Karrikatyr öfver Napoleon I.

E. Läroverksbyggnader och inredningsmateriel.

29. Intet nytt.

30.

F. Ekonomiska förhållanden.

31. Uppgifter om nedan nämnda till läroverket hörande kassors ställning kalenderåret 1884.

Kassans rubrik	D e b e t				K r e d i t			
	Behålln. vid årets början	Summa inkomster	Skuld vid årets slut	Summa	Skuld vid årets början	Summa utgifter	Behållning vid årets slut	Summa
Byggnadsfonden	38,01	1585,00	—	1623,01	—	1585,00	38,01	1623,01
Ljus- och vedkassan	546,20	2504,00	—	3050,20	—	2807,60	242,60	3050,20
Biblioteks- o. materielkassan	4240,53	2304,05	—	6544,58	—	2156,86	4387,72	6544,58
Premie- och fattigkassan ...	10,09	260,00	—	270,09	—	223,40	46,69	270,09
Summa	4834,83	6653,05	—	11487,88	—	6772,86	4715,02	11487,88

32. Under sistförflutna kalenderår har åtgått för underhåll och tillökning af boksamlingen 477,10, af den öfriga undervisningsmaterielen 331,26 samt af inredningsmaterielen 293,94 kronor.

Af räntan på Salmeniska donationen har under året intet inköpts.

G. Examina och terminsafslutning.

33. Den 3 och 4 juni förlidet år förrättades med 11 läroverkets lärjungar samt 7 privatister muntlig afgangsexamen i närvaro af herrar professoren och riddaren H. Holmgren och professoren A. M. Alexandersson såsom censorer, samt kyrkoherden H. E. Wästberg, landskamreraren och ridd. J. M. Ryding, auditören och ridd. G. Sandberg, som vittnen. Alla läroverkets lärjungar samt 4 af privatisterna förklarades mogne.

Till den skriftliga afgangsexamen under innevarande termin hafva 21 läroverkets lärjungar eller hela kl. 7:2, anmält sig, af hvilka alla utom en blifvit godkända.

34. Den 19 sistlidne december hölls terminsexamen med läroverkets 5 lägre klasser. Årsexamen kommer att hållas den 4 och 5 juni och hafva följande herrar inbjudits att såsom vittnen öfvervara densamma: öfversten och kommandören O. Taube, kammarherren och riddaren C. E. C. Kuylenstjerna, landskamreraren och riddaren J. M. Ryding, auditören och riddaren G. Sandberg, kyrkoherden, fil. doktor H. E. Wästberg, stadsläkaren doktor K. Bylund. Första dagen examineras i undervisningsämnena kl. 9—12, $\frac{1}{2}5$ — $\frac{1}{2}6$. Kl. 12 hålles examen i sång och musik, kl. $\frac{1}{2}5$ — $\frac{1}{2}6$ förevisas lärjungarnes arbeten i teckning, kl. $\frac{1}{2}6$ sker uppvisning i gymnastik och vapenöfningar. Andra dagen examineras kl. $\frac{1}{2}9$ —11. Kl. 11 $\frac{1}{4}$ kommer flyttning att afkunnas och ungdomen att hemförlofvas, hvarefter premier och stipendier utdelas.

35. Till öfvervarande af förestående examen och terminsafslutning inbjuder jag vördsamt lärjungarnes föräldrar och målsmän samt alla den allmänna undervisningens vänner.

36. Nästa termin börjar den 24 nästkommande augusti kl. 12 på dagen.

Venersborg i maj 1885.

G. TH. BERGMAN.

Allmänna femklassiga läroverket i Borås.

A. Undervisningen.

1. Höstterminen började den 23 augusti och afslöts den 19 december. Egentliga undervisningen tog sin början den 25 augusti och afslöts den 17 december. Under terminen hafva lärjungarne 3:ne gånger haft frihet från undervisningen nämligen den 29 september hela dagen, den 20 oktober och den 18 november från kl. 11—2.

Vårterminen började den 20 januari och afslutas den 1 juni. Egentliga undervisningen tog sin början den 22 januari och kommer att sluta den 29 maj. Frihet från undervisningen har meddelats lärjungarne 3:ne gånger, nämligen den 13 februari, den 10 mars och den 1 maj kl. 11—2.

2. Gemensam bön med bibelläsning och psalmsång har förrättats hvarje dag kl. 6,45—7 f. m.; efter sista lärotimmens slut har i hvarje klass förrättats en kort bön.

Undervisningen har med afseende på tiden varit på följande sätt fördelad:

a) i läsåmnena och teckning: kl. 7—9, 11—2, samt måndag och torsdag 4—5.

b) i sång och musik: kl. 3—4 måndagar; kl. 4—5 öfriga dagar.

c) i gymnastik och vapenöfningar: kl. 9—9,30 hvarje dag samt lördagar kl. 5—6 e. m.

3. Antalet lärotimmar i veckan, under hvilka undervisning af särskilda lärare meddelats i läsåmnena i hvarje klass, inhemtas af följande tabell:

Klass och linie	Lärjungarnes antal		Rektor Neuman undervisat timmar	Kollega Wennergren undervisat timmar	Kollega Thorin undervisat timmar	Kollega Nyberg undervisat timmar	Kollega Olson undervisat timmar	v. Kollega Damgren undervisat timmar	Summa timmar
	Höst- termi- nen	Vår- termi- nen							
1	16	17	—	—	—	4	—	20	24
2	21	20	6	—	11	5	6	—	28
3	18	17	6	6	5	5	6	—	28
R. 4	5	2	4	9	5	5	(2)*	4	27
L. 4	3	3	(4)*	(2)*	(5)*	(5)*	10	(4)*	10
R. 5	3	2	3	9	5	7	2	3	29
Summa	66	61	19	24	26	26	24	27	146

*) Gemensamt med andra linien.

4. a) Läro- och läseböcker.

Kristendom: Katekes (1—5); Hübner, Biblisk historia (1—3); Brodén, Bibelhandbok (4—5); Cornelius, Lärobok i kyrkohistoria (5).

Modersmålet: Sundén, Svensk språklära (1—5); Läsebok för folkskolan (1—3); Läsebok af Sundén och Modin (3—5); Runeberg, Fänrik Ståls sägner (3); Tegnér, Fritiofs saga (4); Runeberg, Elgskytterne m. m. (5).

Latin: Ellendt-Seyffert, Grammatik (4); Boëthius, Elementarbok (4).

Tyska: Mathesius, Elementarbok (1—2); Calwagen, Grammatik (1—5); Elementarbok (3) och öfningar i tyskt talspråk (3—5); Hauffs Märchen (4); Schillers Wilhelm Tell (5).

Engelska: Sundstén, Grammatik och Elementarbok (4—5); Olde, Uttalslära (4); W. Irvings Columbus (5).

Franska: Ploetz, Elementarbok.

Matematik: Zweigbergk, Räknebok (1—5); Bergius, Geometri (2); Euklides (3—5); Wiemer, Algebra (4—5).

Naturlära: Lyttkens Naturlära (1—5); Areschoug, Naturlära (1, 2, 3, 5); Wijkander, Om naturföreteelserna (4); Holmström, Geologi (5); Arrhenius, Botanik (4).

Historia och Geografi: Odhner, Fäderneslandets historia (1, 3, 5); Pallin, Allmän historia (4—5); Roth, Geografi (1—2); Sörenson, Geografi (3—5).

b) Lärokurser.

Första klassen.

Kristendom, 3 timmar: Katekes, första hufvudstycket; Biblisk Historia, Gamla Testamentet; Bibelläsning samt valda psalmvenser (*Damgren*).

Modersmålet, 5 timmar: Det viktigaste af formläran; Öfning att med egna ord återgifva upplästa stycken; öfning i välläsning, satsbildning och rättstafning (*Damgren*).

Tyska, 6 timmar: Styckena 1—36 i Mathesii elementarbok samt skriftlig öfversättning af motsvarande svenska stycken jemte dithörande formlära (*Damgren*).

Matematik, 4 timmar: Aritmetik, de fyra räknesätten i hela tal jemte någon öfning i decimalräkning; tillämpning på sorter; hufvudräkning (*Damgren*).

Naturlära, 2 timmar: Zoologi, första afdelningen af Lyttkens lärobok; Botanik, första afdelningen af Areschougs lärobok; undersökning af lefvande växter (*Damgren*).

Historia och Geografi, 4 timmar: Historia, 2 timmar: Fäderneslandets historia till nyare tiden; Geografi, 2 timmar: Det allmännaste om verdensdelarne; de skandinaviska ländernas samt Rysslands fysiska och politiska geografi (*Nyberg*).

Andra klassen.

Kristendom, 3 timmar: Katekes, andra hufvudstycket; Biblisk historia, Nya Testamentet; bibel- och psalmläsning (*Olson*).

Modersmålet, 6 timmar: Det viktigaste af formläran; öfning att med egna ord återgifva innehållet af lästa stycken samt särskilja satsdelarne; rättskrifnings- och interpunktionsöfningar (*Thorin*).

Tyska, 7 timmar: Styckena 34—66 af 1:sta och 1—5 af 2:dra afdelningen af Mathesii elementarbok jemte motsvarande formlära; skriftlig öfversättning af de svenska styckena 34—66 (*Neuman*).

Matematik, 5 timmar: Aritmetik, 3 timmar: De fyra räknesätten i bråk med tillämpning på sorter; hufvudräkning. Geometri, 2 timmar: Åskådningslära (*Thorin*).

Naturlära, 2 timmar: Zoologi, Andra afdelningen samt däggdjur och foglar efter Lyttkens lärobok; Botanik, Andra afdelningen af Areschougs lärobok; excursioner samt examinering af växter (*Olson*).

Historia och Geografi, 5 timmar: Historia, 2 timmar: Fäderneslandets historia från och med Gustaf Vasa till och med Carl XII; Geografi, 3 timmar: Europas fysiska och politiska geografi fortsatt och avslutad (*Nyberg*).

Tredje klassen.

- Kristendom*, 3 timmar: Katekes, tredje, fjerde och femte hufvudstyckena; Bibliska historien repeterad; bibel- och psalmläsning (*Wennergren*).
- Modersmålet*, 6 timmar: Det viktigaste af satsläran jemte repetition af formläran; läsning och förklaring af valda stycken i bunden och obunden form jemte öfning att muntligen återgifva innehållet; interpunktions- och rättskrifningsöfningar jemte smärre uppsatser på lärorummet (*Wennergren* och *Olson*).
- Tyska*, 7 timmar: Andra afdelningen af Calwagens elementarbok samt 40 stycken af hans öfningar i tyskt talspråk; Det viktigaste af syntaxen jemte repetition af formläran; Skriföfningar på lärorummet 1 à 2 timmar i veckan (*Neuman*).
- Matematik*, 5 timmar: Aritmetik, 3 timmar: Enkel och sammansatt regula de tri, intresse och bolagsräkning; Geometri, 2 timmar: Första boken af Euklides (*Thorin*).
- Naturlära*, 2 timmar: Zoologi, Lyttkens mindre lärobok; Botanik, andra och tredje afdeln. af Areschougs lärobok; excursioner samt examinering af växter (*Olson*).
- Historia* och *Geografi*, 5 timmar: Historia 3 timmar: Fäderneslandets historia avslutad och repeterad; de allmännaste grunddragen af de främmande världsdelarernas fysiska och politiska geografi (*Nyberg*).

Fjerde klassen.

- Kristendom*, 2 timmar: Öfversigt af böckernas i Gamla Testamentet innehåll och historia; Katekisation öfver de 3 första hufvudstyckena; bibelläsning (*Wennergren*).
- Modersmålet*, 4 timmar: Repetition af formläran och satsläran; läsning af valda stycken i läseboken samt af Tegnér's Frithiofs saga; rättskrifningsöfningar; en uppsats hvarannan vecka (*Damgren*).
- Latin*, 8 timmar: Boethii elementarbok; det viktigaste af formläran; vokabelläsning, extemporalier och skriföfningar på lärorummet (*Olson*).
- Tyska*, 4 timmar: Hauff, Die Errettung Fatines, der kleine Muck, der falsche Prinz samt 35 stycken af Calwagens öfningar i tyskt talspråk; Syntax och formlära fullständigare genomgångna; ett hemtema hvarannan vecka (*Neuman*).
- Engelska*, 7 timmar: Uttalsöfningar; formläran samt läsöfningarna i elementarboken; vokabelläsning (*Wennergren*).
- Matematik*, 5 timmar: Algebra, 2 timmar: Läran om hela tal och bråk samt första gradens eqvationer med en obekant; Geometri, 2 timmar: andra och tredje boken i Euklides jemte repetition af första; Aritmetik, 1 timme: Aritmetiska öfningar (*Thorin*).
- Naturlära*, 2 timmar: Zoologi, Lyttkens mindre lärobok avslutad och repeterad; Botanik, 2:dra—5:te afd. af Areschougs lärobok; excursioner och examinering af växter; Physik, till läran om ljuset efter Wijkanders lärobok (*Olson*).
- Historia* och *Geografi*, 5 timmar: Historia, 3 timmar: Gamla och medeltidens allmänna historia; Geografi, 2 timmar: Repetition af Europas fysiska och politiska geografi (*Nyberg*).

Femte klassen.

- Kristendom*, 2 timmar: Öfversigt af böckernas i Nya Testamentet innehåll och historia; katekisation öfver fjerde och femte hufvudstyckena; bibelläsning; 1:sta perioden af kyrkohistorien (*Wennergren*).

- Modersmålet*, 3 timmar: Repetition af form- och satsläran; läsning af valda prosaiska och poetiska stycken; rättskrifningsöfningar; öfningar i disposition af lättare ämnen; en uppsats hvarannan vecka (*Damgren*).
- Tyska*, 3 timmar: Repetition af formlära och syntax; 3 akter af Wilhelm Tell; extemporalier; ett hemtema hvarannan vecka (*Neuman*).
- Engelska*, 7 timmar: Repetition af formläran; det viktigaste af syntaxen; 15 kapitel af Irvings Columbus; extemporalier och skriföfningar på lärorummet (*Wennnergren*).
- Franska*, 3 timmar: Uttalsläran och det viktigaste af formläran; 45 lektioner i Ploetz' elementarbok; vokabelläsning (*Nyberg*).
- Matematik*, 5 timmar: Algebra, 2 timmar: Repetition af förra årets kurs; första gradens eqvationer med flera obekanta och andra gradens med en obekant; problem; Geometri, 2 timmar: tredje och fjerde boken af Euklides; Aritmetik, 1 timme: Aritmetiska öfningar (*Thorin*).
- Naturlära*, 2 timmar: Lyttkens Zoologi; Arrhenii mindre botanik; excursionser och examinering af växter; Fysik och kemi efter Wijkander; Geologi, det viktigaste af läran om jorden (*Olson*).
- Historia och Geografi*, 4 t.: Historia 3 t.: Nyare tidens jämte repet. af gamla och medeltidens allmänna historia; repet. af fäderneslandets samt grunddragen af Norges och Danmarks historia; Geografi 1 t.: repet. af geografien (*Nyberg*).

5. Under läsåret hafva införts: Hauffs Märchen i fjerde klassen i stället för Schillers Geschichte des 30 Jahr. Krieges samt öfningar i tyskt talspråk af Calwagen, afsedd för 3—5 klasserna.

6. I **välskrifning** har undervisning meddelats 2 timmar i första och 1 timme i andra klassen.

7. I **teckning**, hvarvid den s. k. Stuhlmanska metoden blifvit följd, hafva följande kurser blifvit genomgångna:

Förste klassen: Frihandsteckning från lärobokens början till och med ytmönster.

Andre klassen: Burmans öfvergångskurs till kroklinier samt större delen af Stuhlmans väggplanscher.

Tredje klassen: Stuhlmans och Wohliens väggplanscher.

Fjerde klassen: Fortsättning och afslutning af de Wohlienska väggplanschererna; konturgipser och Heimerdings klotsar; geometrisk konstruktions- och projektionslära.

Femte klassen: Lika med föregående.

Den tid, som blifvit använd, synes af följande schema:

Klockan	8—9	11—12	12—1	1—2	4—5
Måndag	2:dre kl.	3:dje kl.	4:de o. 5:te kl.
Tisdag	3:dje o. 4:de kl.	1:ste o. 5:te kl.
Onsdag
Torsdag	4:de o. 5:te kl.
Fredag
Lördag

Summa 6 timmar.

8. Undervisning i **sång** och **instrumentalmusik**.

Förste klassen: Musiklärans allmänna grunder; öfningar i tonträffning samt enstämmande sång af koraler och lättare melodier.

Andre klassen: Läran om tonarter, tonträffning och lättare melodier.

Tredje klassen: Lika med andre.

Fjerde och femte klasserna: Öfningar dels stämvis dels gemensamt i kvartettsång. Dessutom har undervisning i koralspelning meddelats $\frac{1}{2}$ timme i veckan.

Öfningstider hafva varit:

Måndag kl. 4—5 med 1:sta kl.; tisdag 4—5 med 1:sta och 4:de stämm.

Onsdag 4—5 med 2:dra och 3:dje stämm. Torsdag 4—5 med 2:dre kl.

Fredag 4—5 med 3:dje kl. samt Lördag 4—5, deraf $\frac{1}{2}$ timme musiköfning.

9. Undervisning i **gymnastik** och **vapenöfningar** under vårterminen 1884 samt läsåret 1884—5 enligt Kongl. cirkuläret den 23 mars 1885.

Tabellarisk uppgift å antalet lärjungar, som på grund af nedan stående orsaker icke deltagit i gymnastiköfningarne:

Termin och åldersgrupp	S j u k d o m a r				Summa	Hela antalet närvarande lärjungar
	i cirkulationsorganerna	bräck	rörelseorganerna	urinorganerna		
<i>Vårterminen 1884:</i>						
Under 15 år	1	1	1	—	3	45
15 år eller derutöfver	—	—	—	—	—	19
Summa	1	1	1	—	3	64
<i>Höstterminen 1884:</i>						
Under 15 år	1	1	—	1	3	54
15 år eller derutöfver	—	—	—	—	—	12
Summa	1	1	—	1	3	66
<i>Vårterminen 1885:</i>						
Under 15 år	1	1	—	—	2	50
15 år eller derutöfver	—	—	—	—	—	11
Summa	1	1	—	—	2	61

Gymnastiköfningarne hafva egt rum hvarje dag kl. 9—9,30. Af öfningstiden har $\frac{1}{4}$ timme egnats åt gymnastik utan redskap och $\frac{1}{4}$ åt gymnastik med redskap. Vapenöfningarne, i hvilka endast de äldre lärjungarne deltagit, hafva omvexlande med gymnastiköfningar egt rum lördags e. m. kl. 5—6. Då väderleken tillätit, hafva öfningarne försiggått på läroverkets lekplats, der äfven emellanåt fria öfningar och lekar, såsom kapplöpning, bollspel etc. anstälts. Hvarje timme hafva lärjungarne varit indelade i 4 afdelningar, anförda af hvar sin afdelningschef. Under vårterminen 1884 uppgick antalet i 1:sta afdelningen till 16, i 2:dra 15, 3:dje 15, 4:de 15; under höstterminen samma år i 1:sta afd. 18, 2:dra 15, 3:dje 15, 4:de 15; under innevarande vårtermin är antalet i 1:sta afd. 16 samt de öfriga afdeln. lika med föregående terminens antal i samma afd. Öfningarnes inflytande på lärjungarne har i alla afseenden visat sig godt.

B. Lärarne.

- 10.** Lärarnes tjänsteåligganden under läsåret hafva för hvarje vecka varit följande:
 Rektor *C. J. Neuman* i tyska: 3 t. i 5; 4 t. i R. 5 och L. 5 gemensamt; 6 t. i 3; 6 t. i 2.
 Rättat tyska skripta i 5:te och 4:de kl. = 19 t.
 Kollega *S. P. Wennergren* i kristendom: 2 t. i 5; 2 t. i R. 4 och L. 4 gemensamt; 3 t. i 3;
 i modersmålet: 3 t. i 3; i engelska: 7 t. i 5; 7 t. i R. 4 = 24 t.
 Kollega *A. Thorin* i matematik: 5 t. i 5; 5 t. i R. 4 och L. 4 gemensamt; 5 t. i 3; 5 t. i 2;
 i modersmålet: 6 t. i 2 = 26 t.
 Kollega *J. A. Nyberg* i historia och geografi: 4 t. i 5; 5 t. i R. 4 och L. 4 gemensamt;
 5 t. i 3; 5 t. i 2; 4 t. i 1; i franska: 3 t. i 5 = 26 t.
 Kollega *K. Olson* i kristendom: 3 t. i 2; i modersmålet: 3 t. i 3; i latin: 8 t. i L. 4; i tyska:
 1 t. i 3; 1 t. i 2; i naturlära: 2 t. i 5; 2 t. i R. 4 och L. 4 gemensamt; 2 t. i 3;
 2 t. i 2; i välskrifning: 1 t. i 2 = 25 t.
 v. Kollega *S. Damgren* i modersmålet: 3 t. i 5; 4 t. i R. 4 och L. 4 gemensamt; 5 t. i 1;
 i kristendom: 3 t. i 1; i tyska: 6 t. i 1; i matematik: 4 t. i 1; i naturlära: 2 t.
 i 1; rättat svenska skripta i 5 och 4 = 27 t.
 Gymnastikläraren kapten *F. R. Zachrisson* har undervisat i gymnastik 3 t., i vapenöfningar
 1 t. = 4 t.
 Ritläraren *C. A. Leverin* har undervisat i välskrifning 2 t., i teckning 6 t. = 8 t.
 Musikläraren *J. F. Ström* har undervisat i musikens teori och sång $5\frac{1}{2}$ t.; i instrumentalmusik $\frac{1}{2}$ t. = 6 t.

11. Tjänstledig.

Kollega *L. A. W. Schoug* under hela läsåret för sjukdom.

12. Förordnad.

Studenten *S. Damgren* till v. kollega i st. f. kollega *Schoug*.

13. Undertecknad*), som af konsistorium den 20 februari sistlidet år utnämndes till rektor, tillträdde rektorsbefattningen den 1 juni, sedan Kongl. Maj:t den 23 maj förklarar de öfver utnämningen anförda besvären ej förtjena afseende.

*) Carl Julius Neuman är född den 20 juli 1839. Föräldrar: komministern *A. J. Neuman* och hans hustru *S. M. Tegnæus*. Intogs i Alingsås skola höstterminen 1850, i Skara h. t. 1854; student i Upsala 1859; filosofie kandidat 1866; genomgick profårskurs i Upsala samma år; vikarierande adjunkt i Skara v. t. och h. t. 1867; utnämndes samma år till adjunkt vid Venersborgs h. allm. läroverk och följande året vid Skara; promoverades till filosofie doktor den 29 maj 1869; försvarade i Upsala 1881 den för lektorsbefattning utgifna akademiska afhandlingen: «Om Sveriges Hydrachnider»; förordnades den 18 maj 1878 af Kongl. Maj:t i Näder till ledamot i direktionen öfver läroanstalten för öfveråriga döfstumma i Skara; kallades 1880 till ledamot af entomologiska föreningen i Stockholm.

Utgifna skrifter:

Bidrag till kännedom om Sveriges Hydrachnider I. Litteraturofversigt, gradualafhandling 1869.

Westergötlands Hydrachnider 1870; Gotlands och Ölands spindlar och vattenqualster 1875; föredrag om nya släkten och arter Hydrachnider, refererat i Förhandlingene ved de Skandinaviske Naturforskere møde i Kjøbenhavn 1873; Redogörelse för en resa till Tyskland och Schweiz för studium af tyska språket och för pedagogiska iakttagelser inlemnad till Kongl. Ekles.-Dep. 1878; Bidrag till Hydrachnidernas utvecklingshistoria, föredrag vid naturforskaremötet i Stockholm 1880; refererat i entomologisk tidskrift 1880; Om Sveriges Hydrachnider, införd i Kongl. Vet.-Akad:s handlingar för år 1880; Acariden während der Vega-Expedition eingesammelt, bestimmt und beschrieben von Prof. P. Kramer und Dr C. J. Neuman, införd i Vega-Expeditionens vetenskapliga iakttagelser 1883 B. III; Hydrachnider, anträffade vid Fredriksdal på Seeland 1883, införd i Göteborgs Kongl. Vitterhets- och Vetenskapssamhälles handlingar 1884.

14. Den 1:ste maj innevarande år var ingen lärareplats ledig.

C. Lärjungarne.

15.

Lärjungarnes antal höstterminen 1884:

Klass	Gemensamma linien närvarande	Reallinien närvarande	Latinlinien närvarande	Summa
1	16	—	—	16
2	21	—	—	21
3	18	—	—	18
4	—	5	3	8
5	—	3	—	3
Summa	55	8	3	66

Lärjungarnes antal vårterminen 1885:

Klass	Gemensamma linien närvarande	Reallinien närvarande	Latinlinien närvarande	Summa
1	17	—	—	17
2	20	—	—	20
3	17	—	—	17
4	—	2	3	5
5	—	2	—	2
Summa	54	4	3	61

16. Tabellarisk öfversigt för höstterminen öfver lärjungarnes ålder:

Klasser och linier	9 år	10 år	11 år	12 år	13 år	14 år	15 år	16 år	17 år	Summa
1	—	8	2	3	1	2	—	—	—	16
2	—	—	7	5	5	1	1	1	1	21
3	—	—	2	2	9	2	2	1	—	18
R. 4	—	—	—	—	3	—	2	—	—	5
L. 4	—	—	—	—	—	1	2	—	—	3
R. 5	—	—	—	—	—	1	2	—	—	3
Gemensamma linien . . .	—	8	11	10	15	5	3	2	1	55
Reallinien	—	—	—	—	3	1	4	—	—	8
Latinlinien	—	—	—	—	—	1	2	—	—	3
Summa	—	8	11	10	18	7	9	2	1	66

17. Uppgift för höstterminen å lärjungarnes hemorter:

a) fördelade efter län:

Af de under terminen närvarande lärjungarne tillhörde 63 Elfsborgs län, 2 Skaraborgs och en Göteborgs.

b) fördelade efter hemort:

I kl. 1 egde 15 hemort i Borås, 1 å annan ort.

” 2	” 13	” 8	”
” 3	” 17	” 1	”
” 4 R.	” 3	” 2	”
” 4 L.	” 2	” 1	”
” 5 R.	” 2	” 1	”
	52	14	

19. Tabellarisk öfversigt för höstterminen öfver lärjungarnes deltagande i teckning, musik samt gymnastik och militäröfningar:

Afdelningar och linier	Närvarande lärjungar	Teckning			Musik		Gymnastik och militäröfningar	
		Lärjungar, som deltagit			Lärjungar, som undervisats i		Lärjungar, som deltagit i	
		i obligatorisk teckning	i frivillig teckning och dejenne i obligatorisk	endast i frivillig teckning	musikkens teori och sång	instrumental-musik	gymnastik och vapenöfningar	utsträckt militäröfningar
1	16	16	—	—	16	—	16	—
2	21	21	—	—	21	—	20	—
3	18	18	—	—	18	2	16	—
4 R.	5	5	—	—	3	—	5	—
4 L.	3	—	—	1	2	—	3	—
5 R.	3	3	—	—	2	—	3	—
Gemensamma linien .	55	55	—	—	55	2	52	—
Reallinien	8	8	—	—	5	—	8	—
Latinlinien	3	—	—	1	2	—	3	—
Summa	66	63	—	1	62	2	63	—

20. Beträffande hemlexor samt den tid öfverläsningen af dessa upptagit är förhållandet följande:

I kl. 1 dagligen öfver hufvud 2 hemlexor, öfverläsningstid 1 timme.

” 2	”	” 3	”	2	”
” 3	”	” 3 à 4	”	2½	”
” 4 R.	”	” 4	”	2½ à 3	”
” 4 L.	”	” 4	”	”	”
” 5 R.	”	” 4	”	3	”

För utarbetande af hemskriftna åtgå hvarje vecka för 4:de klassen 2 t., för 5:te 2½ à 3.

21. Beträffande lärjungarnes helsotillstånd och kropps-konstitution har läroverkets läkare Doktor C. Andrén lemnat följande uppgifter:

Tabellariska uppgifter på antalet sjuke och sjukdomar bland lärjungarne vårterminen 1884:

Sjuka personer	Å r s t i d										Summa		Anmärkning
	Januari		Februari		Mars		April		Maj		Insjukt.	Döde	
	Insjukt.	Döde	Insjukt.	Döde	Insjukt.	Döde	Insjukt.	Döde	Insjukt.	Döde			
Under 15 år	—	—	4	—	1	—	1	—	1	—	7	—	
15 år eller derutöfver	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Summa	—	—	4	—	1	—	1	—	1	—	7	—	
<i>Sjukdomar:</i>													
Bleksot	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	2	—	
Conjunctivitis	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	2	—	
Perityphlitis	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Rheumatism akut	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Periostitis	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Summa	—	—	4	—	1	—	1	—	1	—	7	—	

Tabellariska uppgifter på antalet sjuke och sjukdomar bland lärjungarne höstterminen 1884:

Sjuka personer	Å r s t i d										Summa		Anmärkning
	Augusti		September		Oktober		November		December		Insjukt.	Döde	
	Insjukt.	Döde	Insjukt.	Döde	Insjukt.	Döde	Insjukt.	Döde	Insjukt.	Döde			
Under 15 år	—	—	4	—	3	—	1	—	3	—	11	—	
15 år eller derutöfver	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Summa	—	—	4	—	3	—	1	—	3	—	11	—	
<i>Sjukdomar:</i>													
Chlorosis	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Gastritis acuta	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—	3	—	
Diarrhé	—	—	3	—	1	—	—	—	—	—	4	—	
Angina tonsillarisis	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	3	—	
Summa	—	—	4	—	3	—	1	—	3	—	11	—	

Tabellariska uppgifter öfver lärjungarnes kroppbyggnad och allmänna helsotillstånd under vårterminen 1884:

Klass	Antal lärjungar	Medelålder	Kroppbyggnad				Allmänt helsotillstånd		Lidande af bleksot och blodbrist	Ofta besvärade af hufvudvärk	Ofta besvärade af näsblod	Andra åkommor, som kunna anses bero af skolans inflytelse
			God	Medelmättig	Svag	Godt	Mindre godt					
5	6	15,3	4	2	—	6	—	—	—	—	—	
4	7	14,28	4	3	—	7	—	—	—	—	—	
3	12	13	8	4	—	12	—	1	1	—	—	
2	22	12,4	15	6	1	18	—	1	—	—	—	
1	17	11,35	9	8	—	17	—	—	—	—	—	
Summa	64	—	40	23	1	60	4	2	2	—	—	

Tabellariska uppgifter öfver lärjungarnes kroppbyggnad och allmänna helsotillstånd höstterminen 1884:

Klass	Antal lärjungar	Medelålder	Kroppbyggnad				Allmänt helsotillstånd		Lidande af bleksot och blodbrist	Ofta besvärade af hufvudvärk	Ofta besvärade af näsblod	Andra åkommor, som kunna anses bero af skolans inflytelse
			God	Medelmättig	Svag	Godt	Mindre godt					
5	3	14,66	2	1	—	3	—	—	—	—	—	
4	8	13,62	6	2	—	8	—	—	—	—	—	
3	18	13,11	13	4	1	17	—	1	—	—	—	
2	21	12,42	16	5	—	21	—	—	—	—	—	
1	16	10,9	10	6	—	16	—	—	—	—	—	
Summa	66	—	47	18	1	65	1	1	—	—	—	

22. a) Tabellarisk öfversigt för hvardera terminen under nästförflutna kalenderår öfver antalet inom läroverket flyttade lärjungar:

Afdelningar och linier	Närvarande lärjungar vid vårterminens slut före flyttningen	Vårterminen 1884						Höstterminen 1884						
		Lärjungar, som vid vårterminens slut flyttats till afdelningen						Lärjungar, som vid höstterminens början flyttats till afdelningen						
		efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer						efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer						
		0	1	2	3	4	5	0	1	2	3	4	5	
1	17	—	—	—	—	—	—	13	—	—	—	—	—	—
2	22	—	1	8	—	4	—	2	1	—	—	—	—	—
3	12	—	—	11	—	3	—	1	—	1	—	—	—	—
4 R.	7	—	—	5	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
„ L.	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5 R.	1	—	—	4	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
„ L.	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gemensamma linien . .	51	—	1	19	—	7	—	16	1	1	—	—	—	—
Reallinien	8	—	—	9	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Latinlinien	5	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	64	—	1	31	—	10	—	16	1	1	—	—	—	—

b) Tabellarisk öfversigt öfver lärjungarnes omsättning vårterminen 1884:

Afdelningar och linier	Närvarande lärjungar i afdelningen den 1 februari					Lärjungar afgångne från läroverket i afdelningen			
	Öfver från afdelningen från föregående termin	Flyttade till afdelningen på grund af beslut		Inskrivne i läroverket under terminen	Summa	från terminens början till och med 31 januari	från och med 1 februari till terminens slut	under nästföljande mellan-termin	Summa
		vid föregående terminens slut	vid vårterminens början						
1	14	—	—	3	17	—	—	—	—
2	22	—	—	—	22	—	—	3	3
3	12	—	—	—	12	—	—	2	2
4 R.	7	—	—	—	7	—	—	4	4
„ L.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5 R.	1	—	—	—	1	—	—	1	1
„ L.	5	—	—	—	5	—	—	5	5
Gemensamma linien	48	—	—	3	51	—	—	5	5
Reallinien	8	—	—	—	8	—	—	5	5
Latinlinien	5	—	—	—	5	—	—	5	5
Summa	61	—	—	3	64	—	—	15	15

b) Tabellarisk öfversigt öfver lärjungarnes omsättning höstterminen 1884:

Afdelningar och linier	Närvarande lärjungar i afdelningen den 15 september					Lärjungar afgångne från läroverket i afdelningen			
	Övar i afdel- ningen från före- gående termin	Flyttade till afdel- ningen på grund af beslut		Inskrifne i läro- verket under terminen	Summa	från terminens början till och med 14 sept.	från och med 15 september till terminens slut	under nästföl- jande mellan- termin	Summa
		Vid före- gående termins slut	Vid höst- termin- ens början						
1	3	—	—	13	16	—	—	—	—
2	4	15	—	2	21	—	1	—	1
3	2	14	1	1	18	—	1	—	1
R. 4	—	5	—	—	5	—	—	3	3
L. „	—	3	—	—	3	—	—	—	—
R. 5	—	3	—	—	3	—	—	1	1
Gemensamma linien	9	29	1	16	55	—	2	—	2
Reallinien	—	8	—	—	8	—	—	4	4
Latinlinien	—	3	—	—	3	—	—	—	—
Summa	9	40	1	16	66	—	2	4	6

23. Af de under läsåret inskrifne hafva 9 förut bevisat folkskola, 4 enskildt läroverk och 3 undervisats i hemmen.

25. Från läroverkets särskilda klasser hafva under kalenderåret 1884 följande lärjungar afgått:

- a) vårterminen och derpå följande mellantermin:
- från kl. 5: J. E. Björkman till Skara h. allm. läroverk.
 „ C. G. Odqvist „ Göteborgs „
 „ E. T. Hedelin „ „ „
 „ S. J. Sandvall „ Skara „ hvilka erhållit erforderliga betyg
 för inträde i 6:te klass vid högre allm. läroverk, samt
 „ A. A. Ternstedt till landtbruk.
 „ K. G. Åkerhjelm „ handel.
 från kl. 4: E. G. Flamén „ „
 „ H. A. Strömqvist „ „
 „ E. T. Lange „ tekniskt läroverk.
 „ J. Ström „ fabriksrörelse.
 från kl. 3: J. V. Lund „ „
 „ C. G. Höglund „ handel.
 från kl. 2: S. G. Bergendahl „ „
 „ S. Wiljamson „ „
 „ F. O. Hansén „ fabriksrörelse.

b) under höstterminen och derpå följande mellantermin:

från kl. 5: E Larsson till enskilda studier.
 „ kl. 4: P. E. Andersson „ handel.
 „ „ C. A. Johansson „ „
 „ kl. 3: K. V. Settergren „ „
 „ kl. 2: K. J. Ström „ enskilda studier.

26. Under sist förflutna kalenderår hafva till lärjungarne utdelats såsom:

Stipendier	kronor 115,00
Premier	„ 99,00
Understöd	„ 17,00
	Summa kronor 231,00

27. Uppgift angående antalet befriade från terminsafgifterna m. m.:

	Höstterm.	Vårterm.
Befriade från afgift till:		
endast biblioteks- och materielkassan	—	—
„ byggnadsfonden	8	9
båda ofvannämnda kassor	15	12
ej befriade från någondera afgiften	43	40
Summa närvarande lärjungar	66	61

Afgiften till ljus- och vedkassan har utgjort 1 kr. under hvardera terminen och erlades af samtliga lärjungarne.

D. Boksamling och undervisningsmateriel.

28. Flera nya kartor af Arendts och Kiepert hafva inköpts, hvarjemte till skolan skänkts Selanders stora karta öfver Sverige; för den zoologiska undervisningen har inköpts ett öga (af papier maché); människokroppen, af Fiedler; för sångundervisningen 4 koralböcker. Vidare har biblioteket erhållit: Bohuslänska hällristningar, läroverkskomiténs betänkande, hvarjemte inköpts Hildebrand, Sveriges medeltid, pedagogisk tidskrift. svenska biblioteket 22 h., m. fl. arbeten.

E. Läroverksbyggnader och inredningsmateriel.

29. Ingen förändring sedan sista redogörelsen.

F. Ekonomiska förhållanden.

31. Tabellarisk öfversigt för det sistförflutna kalenderåret öfver ställningen i läroverkets kassor:

Kassans rubrik	D e b e t				K r e d i t			
	Behålln. vid årets början	Summa inkom- ster	Skuld vid årets slut	Summa	Skuld vid årets början	Summa utgifter	Behåll- ning vid årets slut	Summa
Byggnadsfonden	4201,32	608,80	—	4810,12	—	—	4810,12	4810,12
Ljus- och vedkassan	292,35	244,81	—	517,16	—	293,60	223,56	517,16
Biblioteks- o. materielkassan	—	531,27	109,43	640,70	210,82	429,88	—	640,70
Premie- och fattigkassan ...	272,51	212,55	—	485,06	—	186,00	299,06	485,06

32. Under kalenderåret 1884 hafva följande belopp utgått för underhåll och tillökning af:

- a) allmänna boksamlingen 50,00
- b) den öfriga undervisningsmaterielen 150,00

G. Examina och terminsafslutning.

33. I närvaro af läroverkets inspektor, herr provinsialläkaren och riddaren doktor A. Charlès, anställdes den 28 maj 1884 afgangsexamen med 4 lärjungar i 5:te kl. hvilka samtliga förklarades ega erforderliga insigter för inträde i 6:te kl. af h. allm. läroverk.

34. Examen vid höstterminens slut anställdes den 19 december i närvaro af läroverkets inspektor samt följande herrar, hvilka H. H. Eforus inbjudit såsom vittnen: Kontraktsprosten A. J. Enander, borgmästaren och riddaren J. A. Wendt, kaptenen och riddaren grefve C. Cronhielm, stadsläkaren doktor C. Andréen, fabrikören E. E. Hagelqvist och postmästaren S. Hoffman.

Årsexamen kommer att hållas i sång och gymnastik den 30 maj kl. 4—5 e. m. samt i läroämnena den 1 juni kl. 8—12 f. m. och hafva utom inspektor följande herrar inbjudits af H. H. Eforus att såsom vittnen öfvervara densamma: Kontraktsprosten A. J. Enander, borgmästaren och riddaren J. A. Wendt, häradshöfdingen och riddaren F. W. Åberg, possessionaten och riddaren C. Carling samt fabrikörerna A. Sandvall och E. Hagelqvist.

Efter slutad examen kommer flyttning att afkunnas, stipendier, premier och understödsmedel att utdelas och ungdomen hemförlofvas.

35. Till öfvervarande af årsexamen inbjudes vördsamt lärjungarnes föräldrar och målsmän samt alla den offentliga undervisningens gymnare och vänner.

36. Nästa termin börjar måndagen den 24 augusti, då inträdes- och flyttningssökande skola anmäla sig hos rektor kl. 11 f. m. Onsdagen den 26 augusti kl. 12 anställas upprop med läroverkets samtliga lärjungar.

Borås i maj 1885.

C. J. NEUMAN.

Allmänna treklassiga läroverket i Alingsås.

A. Undervisningen.

1. Höstterminen började den 26 Augusti. Undervisningen började följande dag och slutade den 17 December, hvarefter examen hölls den 19 d:o.

Fridagar voro den 9 och 10 Oktober eller marknadsdagarne.

Vårterminen började den 20 Januari, undervisningen följande dag och kommer att fortsättas till och med den 2 näste Juni samt med examen avslutas den 4 s. m.

Fridag 1, nämligen marknadsdagen den 21 April.

2. Efter gemensam morgonbön med bibelläsning och psalmsång kl. 7³/₄ har undervisning fortgått dagligen kl. 8—11 f. m. och 2—4 e. m., hvarefter likaledes bön med psalmsång förrättats.

Öfningarne hafva egt rum sålunda:

Gymnastik kl. 11—12, ²/₃ timme hvarje dag; teckning onsdagar kl. 10—11, fredagar kl. 8—10; välskrifning måndagar kl. 3—4, torsdagar kl. 2—3 och fredagar kl. 10—11; sång och musik onsdagar kl. 3—5 e. m. och lördagar kl. 4—5 e. m.

3. Under läsåret har undervisningen för hvarje klass emellan lärarne varit fördelad sålunda:

Förste klassen: kollegan S. Högman 2 t:r och vikar. kollegan G. Blomqvist 22 timmar; andre klassen; t. f. rektor 18 timmar, kollega S. Högman 7 t:r och vik. kollegan G. Blomqvist 3 t:r; tredje klassen: t. f. rektorn 6 timmar, kollegan S. Högman 17 timmar och v. kollegan G. Blomqvist 3 timmar.

4. Läroböcker och lärokurser:

Kristendom: Katekesen, Bohms biblisk historia i alla klasserna.

Modersmälet: Bjurstens formlära, folkskolans läsebok och Landtmansons exempelbok i alla klasserna.

Tyska språket: Mathesii elementarbok i kl. 1, 2 och 3, Flachs språklära i kl. 2 och 3, Hauf Märchen i 3 kl.

Mathematik: Nordlund och Siljeström-Berlin i 1:ste, Schmidt i 2:dre och 3:dje, Wiemers geometri i 2 och 3 kl.

Naturlära: Celandier i 1 och 2, Anderssons i 2 och 3 och Torins zoologi i 3 kl.

Historia och Geografi: Odhnerns svenska historia i 1, 2 och 3 kl., Dahms geografi i 1, 2 och 3, Erlevs d:o i 2 och 3 kl., Edmarks läsebok i 2 och 3 kl.

Förste klassen.

- Kristendom*: 3 t:r, Katekes 1:sta hufvudstycket, gamla testamentets bibliska historia, bibelläsning samt valda psalmer (*G. Blomqvist*).
- Modersmålet*: 5 t:r, det viktigaste af formläran, uppläsning af valda berättelser jämte öfning att med egna ord återgifva innehållet af det upplästa. Öfningar i satsbildning, rättskrifning och välläsning (*G. Blomqvist*).
- Tyska språket*: 6 t:r, Explikation och analys af st. 1—33, jämte öfversättning af motsvarande svenska stycken; af formläran så mycket, som dessa stycken förutsätta (*G. Blomqvist*).
- Matematik*: 4 t:r, Hela tal jämte öfning i användandet af decimaler, tillämpning på sorter, hufvudräkning (*G. Blomqvist*).
- Naturlära*: 2 timmar, Menniskokroppen, däggdjur och foglar samt växtens särskilda delar efter lefvande växter (*S. Högman*).
- Historia och Geografi*: 4 timmar, Fäderneslandets historia till reformationstidehvarvet; i geografi det allmännaste af verdensdelarne, fäderneslandets samt en del af Europas fysiska och politiska (*G. Blomqvist*).

Andre klassen.

- Kristendom*, 3 timmar: Katekesen 2 hufvudstycket, biblisk historia nya testamentets, bibelläsning samt valda psalmer (*G. Blomqvist*).
- Modersmålet*, 6 timmar: formläran, uppläsning af valda berättelser jämte öfning att med egna ord återgifva innehållet deraf. Rättskrifning efter diktamen, satslära och satsupplösning (*O. Dahlgren*).
- Tyska språket*, 7 timmar: formläran, 66 stycken af elementarboken, skriföfningar 2 t:r på lärorummet, öfversättning från svenska (*O. Dahlgren*).
- Matematik*, Aritmetik, 3 timmar, allmänna och decimalbråk samt hufvudräkning; geometri, 2 timmar, Wiemers lärobok till cirkeln (*O. Dahlgren*).
- Naturlära*, 2 timmar: det viktigaste af läroboken till frukten, 20 växter efter Anderssons vägtaflor, samt lefvande växter efter floran. Däggdjur fullständigare kurs (*S. Högman*).
- Historia och Geografi*: historia 2 timmar, fäderneslandets från Gustaf I—Gustaf III, valda stycken i läseboken. Geografi 3 timmar, Europas politiska geografi till Grekland; Afrikas, Asiens och Amerikas fysiska (*S. Högman*).

Tredje klassen.

- Kristendom*, 3 timmar: Katekesen 3:dje, 4:de och 5:te hufvudstyckena. Biblisk historia: repetition af gamla och nya testamentets. Bibelläsning samt valda psalmer (*G. Blomqvist*).
- Modersmålet*, 6 timmar: Form- och satsläran, skriföfningar 2 timmar i veckan på lärorummet, antingen efter diktamen eller lättare uppsatser och öfversättningsprof från tyska språket jämte interpunktionsöfningar (*S. Högman*).
- Tyska språket*, 7 timmar: Formläran repeterad, det viktigaste af syntaxen, die Errettung Fatme's och der junge Engländer; tvenne timmar skriftliga öfversättningsprof på lärorummet i veckan, en timme tysk skrifning efter diktamen med öfversättning (*S. Högman*).

Matematik, Aritmetik, 3 timmar, regula de tri, intresse, rabatt, diskonräkning m. m. samt metersystemet med reduktion från och till gamla sorter. Geometri, 2 timmar, de planimetriska lärosatserna samt de viktigaste uppgifterna för uträknandet af ytor, kroppar samt af solida ämnens vikt (*O. Dahlgren*).

Naturlära, 2 timmar: Botanik, terminologien till frukten samt sexualsystemet, 100 växter efter floran. Zoologi: däggdjur, foglar, kräl- och groddjur (*S. Högman*).

Historia, 3 timmar: Fäderneslandets till närvarande tid jämte de viktigaste styckena af läseboken. *Geografi*, 2 timmar, Europas samt de öfriga verdensdelarnes fysiska och politiska (*S. Högman*).

5. Ombyte af läroböcker:

P. A. Siljeström—Mac. Berlin i aritmetik i 1:ste kl. för att sedan inträda i nästföljande klasser.

6. Välskrifning har öfvats i 1:ste klassen 2 t.r., i 2:dre och 3:dje 1 timme i veckan å lärorummet.

7. I teckning har hvarje klass öfvats en timme, hvarvid användts Stuhlmanns ritplanscher.

8. I sång har hvarje klass undervisats i läran om de musikaliska tecknen och öfvats i tonträffning, omvexlande med en-, två- och trestämmiga sånger. En och annan timme hafva alla klasserna deltagit i sammansjungning och dervid företrädesvis koralsång.

9. I gymnastik hafva lärjungarne i likhet med föregående år varit fördelade i 2:ne afdelningar, en öfre med de mera försigkomne och en nedre. Öfningarne hafva fortgått en tredjedels timme dagligen med hvarje afdelning och utgjorts dels af fristående gymnastik och dels af marscher, exercis med trågeväp och begagnande af de redskap, som förefinnas. Under den blidare årstiden hafva öfningarne stundom företagits i det fria. Dessa öfningar tyckas i allmänhet hafva utöfvat ett välgörande inflytande på lärjungarne, som med intresse och nöje deltagit deri.

Antalet lärjungar, som på läkares tillstyrkan ej deltagit i öfningarne, äfvensom orsakerna dertill visas af nedanstående tabell:

Termin och åldersgrupp	S j u k d o m a r										Summa i öfningarne teke deltagande	Hela antalet närvarande lärjungar			
	I syn- och hörselorganerna	I matsmältningsorganerna	I nervsystemet	I cirkulationsorganerna	I andedräftsorganerna	I urin- och könsorganerna	I rörelseorganerna	Missbildning	Bräck	Allmän svaghet			Andra sjukdomar (näml. nävelbräck)	Summa	Andra orsaker
<i>Vårterminen 1884:</i>															
Under 15 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	37
15 år eller derutöfver	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
Summa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	48
<i>Höstterminen 1884:</i>															
Under 15 år	—	—	—	1	—	—	2	—	—	1	1	5	—	5	46
15 år eller derutöfver	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Summa	—	—	—	1	—	—	2	—	—	1	1	5	—	5	49
<i>Vårterminen 1885:</i>															
Under 15 år	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	1	4	—	4	39
15 år eller derutöfver	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	9
Summa	—	—	—	1	—	—	2	—	—	1	1	5	—	5	48

B. Lärarne.

10. Lärarnes tjänsteåligganden under höstterminen hafva för hvarje vecka varit på nedanstående sätt fördelade:

v. Rektor *C. O. N. Dahlgren*: modersmålet 6 t:r i 2:dre, tyska 7 t:r i 2:dre, 1 i 3:dje, matematik 5 t:r i 2:dre och 5 t:r i 3:dje. Summa 24 timmar.

Skriftliga uppsatser i modersmålet och tyska i 2:dre klassen.

Kollegan *S. Högman*: modersmålet 6 t:r i 3:dje, tyska 6 t:r i 3:dje, historia och geografi 5 t:r i 2:dre, 5 t:r i 3:dje, naturlära 2 t:r i 1:ste, 2 t:r i 2:dre och 2 t:r i 3:dje. S:ma 28 t:r. Skriftliga uppsatser i modersmålet och tyska i 3:dje klassen.

v. Kollegan *G. Blomqvist*: kristendom 3 t:r i hvardera klassen, modersmål 5 t:r i 1:ste, tyska 6 t:r i 1:ste, matematik 4 t:r i 1:ste, historia och geografi 4 t:r i 1:ste. S:ma 28 t:r. Svenska skriföningar i 1:ste.

Klassföreståndare: v. Kollegan *G. Blomqvist* för 1:ste, t. f. Rektorn *Dahlgren* för 2:dre och Kollegan *S. Högman* för 3:dje klassen.

12. Sedan rektorstjensten härstädes genom förre rektorns pensionering varit ledig, har undertecknad, äldre kollegan, varit t. f. rektor, och såsom vice kollega är komministern *G. Blomqvist* förordnad.

C. Lärjungarne.

15.

Lärjungarnes antal läsåret 1884—1885:

Klass	Höstterminen 1884			Vårterminen 1885		
	Gemensam linie		Summa	Gemensam linie		Summa
	Närvarande	Frånvarande		Närvarande	Frånvarande	
1:ste	14	1	15	14	1	15
2:dre	16	—	16	16	—	16
3:dje	19	—	19	18	—	18
Summa	49	1	50	48	1	49

16. Tabellarisk öfversigt öfver de närvarande lärjungarnes ålder höstterminen 1884:

Klass	9 år	10 år	11 år	12 år	13 år	14 år	15 år	16 år	17 år	Summa
1	3	3	3	—	1	4	—	—	—	14
2	—	1	7	6	1	—	1	—	—	16
3	—	—	2	4	6	4	3	—	—	19
Summa	3	4	12	10	8	8	4	—	—	49

17. De närvarande lärjungarnes hemorter höstterminen 1884:

- a) Samtliga lärjungarne hade sina hemorter inom Elfsborgs län;
 b) Förenämnde lärjungars hemorter närmare bestämde:

Klass	I läroverks- staden	Å annan ort	Summa
1	11	3	14
2	11	5	16
3	17	2	19
Summa	39	10	49

19. Under höstterminen 1884 har antalet lärjungar, som deltagit i nedanstående öfningar, ställt sig sålunda:

Klass	Närvarande lärjungar	Teckning			Musik		Gymnastik	
		Lärjungar, som del- tagit			Lärjungar, som under- visats i		Lärjungar, som del- tagit i	
		i obligatorisk teckning	i frivillig teckning och deponente i obligatorisk	endast i frivillig teckning	musikkens teori och sång	instru- mental- musik	gymnastik och vapen- öfningar	
1	14	14	—	—	14	—	14	
2	16	16	—	—	15	—	13	
3	19	18	—	—	14	—	17	
Summa	49	48	—	—	43	—	44	

20. Hemlexor hafva för hvarje dag i medeltal gifvits i förste klassen 2, i andre och tredje 3, och har det dertill fordrade dagliga hemarbetet ansetts upptaga för lärjungar med medelmåttiga anlag i 1:ste klassen 1 timme, samt i 2:dre och 3:dje klassen 2 timmar. De skriftliga uppsatserna hafva verkstälts på lärorummet och således icke ingått i hemarbetet.

21. Lärjungarnes helsotillstånd har under läsåret i allmänhet varit godt.

Regements- och stadsläkaren doktor V. Högselius, som undersökt lärjungarnes kroppsgnäd och allmänna helsotillstånd, har häröfver meddelat följande uppgift:

Klass	Antal lärjungar	Medelålder	Kroppsgnäd			Allmänt helsotillstånd		Lidande af blafsot och hudkränk	Andra besvärade af hufvudvärk	Andra besvärade af näsblöd	Andra åkommor, som kunna anses bero af skolans inlytelse	Närsynthets- grad			Summa närsynta	Procent närsynta
			God	Medelmåttig	Svag	Godt	Mindre godt					Under 3 D.	3—6 D.	Öfver 6 D.		
1	14	12	12	1	1	14	—	2	—	—	—	1	—	1	7,1	
2	16	13	15	1	—	14	2	2	1	—	—	—	—	—	—	
3	18	14	14	4	—	15	3	4	—	—	—	3	—	3	16,6	
Summa	48	—	41	6	1	43	5	8	1	—	—	3	1	4	8,3	

22. a) Tabellarisk öfversigt för hvardera terminen under sist förflutna kalenderår öfver antalet inom läroverket flyttade lärjungar:

Klass	Närvarande lärjungar vid vårterminens slut före flyttningen	Vårterminen 1884						Höstterminen 1884					
		Lärjungar, som vid vårterminens slut flyttats till afdelningen						Lärjungar, som vid höstterminens början flyttats till afdelningen					
		efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer						efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer					
		0	1	2	3	4	5	0	1	2	3	4	5
1	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	18	—	—	7	—	3	—	—	1	4	—	2	—
3	9	—	—	12	—	—	—	—	—	3	—	3	—
Summa	48	—	—	19	—	3	—	—	1	7	—	5	—

b) Tabellarisk öfversigt för hvardera terminen under sist förflutna kalenderår öfver lärjungarnes omsättning:

Vårterminen 1884:

Klass	Närvarande lärjungar i afdelningen den 1 februari					Lärjungar afgångne från läroverket i afdelningen			
	Qvar i afdelningen från föregående termin	Flyttade till afdelningen på grund af beslut		Inskrivne i läroverket under terminen	Summa	från terminens början till och med 31 januari	från och med 1 februari till terminens slut	under nästföljande mellantermin	Summa
		vid föregående terminens slut	början						
1	19	—	—	2	21	—	—	1	1
2	18	—	—	—	18	—	—	—	—
3	9	—	—	—	9	—	—	—	—
Summa	46	—	—	2	48	—	—	1	1

Höstterminen 1884:

Klass	Närvarande lärjungar i afdelningen den 15 september					Lärjungar afgångne från läroverket i afdelningen			
	Qvar i afdelningen från föregående termin	Flyttade till afdelningen på grund af beslut		Inskrivne i läroverket under terminen	Summa	från terminens början till och med 14 sept.	från och med 15 september till terminens slut	under nästföljande mellantermin	Summa
		vid föregående terminens slut	början						
1	3	—	—	11	14	—	—	1	1
2	—	9	7	—	16	—	—	—	—
3	3	10	6	—	19	—	—	1	1
Summa	6	19	13	11	49	—	—	2	2

23. Af de under läsåret inskrifne lärjungarne hafva förut bevistat läroverk, nämligen senast

folkskola	11
endast undervisats i hemmet.	1
	Summa 12

25. Under sistlidet kalenderår hafva följande lärjungar från läroverket afgått:

1:mo Efter vårterminens slut från 3:dje klassen efter aflagd godkänd examen till 4:de klassen af allmänt läroverk:

Sven Arvid Nilsson till annat allmänt läroverk,

Anton Fritiof Löfman „ „ „ „ „

Ludvig Qvarnström, landtbrukssysslor,

John Fridolf Persson, handtverk,

Oskar Alexander Lindgren, d:o,

samt utan afläggande af examen:

Axel Ivar Johansson till d:o eller annat näringsyrke;

från förste klassen:

Hans Erik Svensson till annat allmänt läroverk;

2:do Under höstterminen hafva följande lärjungar afgått från 3:dje klassen:

Karl Arvid Åberg till handtverk,

Anton Emil Ängstrand, landbruksarbete,

samt från 1:ste klassen:

Robert Emil Hammarstrand till handel.

26. Under sist förflutna kalenderår hafva till lärjungarne utdelats såsom:

Stipendier af Hessleska fonden . . kr. 72

d:o af Lendahlska d:o . . „ 1230

Premier „ 50

Summa kronor 1352

27. Under hvardera terminen af läsåret hafva terminsafgifterna erlagts enligt följande uppställning:

	Höstterm.	Vårterm.
Befriade från afgift till:		
endast biblioteks- och materielkassan	10	9
„ byggnadsfonden	4	5
båda ofvannämnda kassor	18	18
ej befriade från någondera afgiften	17	16
Summa närvarande lärjungar	49	48

D. Undervisningsmateriel.

28. Biblioteket har ej under året vunnit någon mera nämnvärd tillökning. Endast det för flera år sedan började inköpet af Nordisk Familjebok har fortsatts och nu utkomne 8 första banden blifvit inbundne.

E. Läroverksbyggnader och inredningsmateriel.

Med afseende härför har endast den förändring skett, att ett skåp blifvit inrättadt i yttre tamburen för förvarandet af uppstoppade foglar, däggdjur m. m., så att något menligt inflytande härför för luftvexlingen inom lärorummen ej vidare är att befara.

F. Ekonomiska förhållanden.

31. Nedan stående till läroverket hörande kassors ställning kalenderåret 1884:

Kassans rubrik	D e b e t				K r e d i t			
	Behålln. vid årets början	Summa inkomster	Skuld vid årets slut	Summa	Skuld vid årets början	Summa utgifter	Behållning vid årets slut	Summa
Byggnadsfonden	3015,33	456,47	—	3471,80	—	—	3471,80	3471,80
Ljus- och vedkassan	111,05	152,05	—	263,10	—	193,75	69,35	263,10
Biblioteks- o. materielkassan	1473,21	326,66	—	1799,87	—	262,02	1537,85	1799,87
Premie- och fattigkassan ...	575,20	76,26	—	651,46	—	75,00	576,46	651,46
Summa	5174,79	1011,44	—	6186,23	—	530,77	5655,46	6186,23
Hessleska stipendiifonden	2049,45	82,14	—	2131,59	—	72,00	2059,59	2131,59

32. Under sist förflutna kalenderår hafva följande belopp utgått för underhåll och tillökning af

- a) boksamlingen kr. 52,17
- b) undervisningsmaterielen „ 49,60
- c) inredningsmaterielen „ 74,81

G. Examina och terminsafslutning.

33. I närvaro af läroverkets inspektor hölls vid nästlidne vårtermins slut afgangsexamen med 5 lärjungar i 3:dje klassen, hvilka förklarades ega erforderliga insigter för inträde i 4:de klassen af allmänt läroverk.

34. Höstterminen afslutades genom examen den 19 December och för innevarande vårtermin är examen bestämd att hållas den 4 nästa Juni kl. 10—1, hvarefter flyttning för rättas och premieutdelning sker. Slutöfningar i sång och gymnastik ega rum samma dag kl. 5 e. m. Enligt H. H. Efori uppdrag får jag vördsamt inbjuda nedan nämnde herrar att jämte läroverkets inspektor, majoren och riddaren L. L. Löwegren, öfvervara nu förestående examen, nämligen: borgmästaren J. O. Bergmark, filos. doktorn M. Chr. Jungmarker, regementsläkaren och riddaren doktor P. V. Högselius, fäbriksidkaren och riddaren Charles Hill, rådmannen C. A. Norinder och f. d. skolföreståndaren Bengt Andersin, hvarjämte inbjudas lärjungarnes föräldrar och målsmän, samt en hvar, som med välvilja och deltagande omfattar den offentliga undervisningen.

36. Nästa hösttermin börjas den 25 nästa Augusti kl. 10 f. m.

Alingsås i Maj 1885.

C. O. N. DAHLGREN.

Enklassiga pedagogien i Ulricehamn.

a) Terminerna.

Höstterminen tog sin början den 25 augusti och slutade den 18 december.

Vårterminen, som började den 17 januari, kommer att avslutas den 1 juni.

Några fridagar hafva ej lemnats utöfver de i Läroverksstadgan medgifna.

b) Dagliga lärotiden: kl. 7—9, 10—12, 1—2 = 30 timmar i veckan.

Morgonbönen har upptagit 10, högst 15 minuter af första lärotimmen.

c) Läroböcker:

Kristendom: katekesen, Hühner-Eklunds bibl. historia, sv. psalmboken.

Modersmålet: Sundéns språklära, Alanders läsebok i sv. historien.

Tyska språket: Mathesius' elementarbok, Flachs språklära.

Matematik: Zweigbergks räknebok, Nordlunds räkneöfningsexempel, Bergius' geometri (den sistnämnda blott i öfre afdelningen).

Naturlära: Lyttkens' Lärnan om djuren, Areschougs Lärnan om växterna (den sistnämnda blott i öfre afdelningen).

Sv. historia: Odhners lärobok.

Geografi: Roths d:o.

d) Genomgångna lärokurser.

Äfven detta läsår hafva lärjungarne varit fördelade på tvenne afdelningar, som samtidigt varit tillstädes; och har dervid den ena afdelningen i allmänhet sysselsatts med öfverläsning, medan läraren undervisat den andra.

Nedre afdelningen.

Kristendom. *Katekesen*, $\frac{2}{2}$ timmar i veckan: till andra artikeln;

Biblisk historia, $\frac{2}{2}$ tmr.: 40 berättelser ur gamla testamentet; valda psalmer.

Modersmålet, $\frac{5}{2}$ tmr.: läsning af berättelser ur nordiska sagohistorien; det viktigaste af formläran samt af satsläran den enkla satsen och hans delar; rättskrifningslära och en rättskrifningsöfning hvarje vecka.

Tyska språket, $\frac{7}{2}$ tmr.: styckena 1—43 i elementarboken jemte dertill hörande delar af språkläran; vokabelläsning och resolutioner.

Matematik, $\frac{5}{2}$ tmr.: de fyra räknesätten i hela tal, decimalbråk och sorter samt öfning i hufvudräkning.

Naturlära, $\frac{2}{2}$ tmr.: första och största delen af andra afdelningen af läran om djuren, omfattande människokroppens byggnad och förrättningar samt typiska djurformer; undersökning af några allmänna växter.

Historia och Geografi: *Sv. Historia*, $\frac{3}{2}$ tmr.: till Nyare tiden; *Geografi*, $\frac{2}{2}$ tmr.: Gamla världens fysiska samt Sveriges, Norges, Danmarks, Finlands och Rysslands politiska.

Öfre afdelningen.

- Kristendom. Katekesen*, $\frac{2}{2}$ tmr.: 2:a, 3:e och 4:e hufvudstyckena; *Biblisk historia*, $\frac{2}{2}$ tmr.: gamla testamentet fullständigt samt 32 berättelser ur nya testamentet; valda psalmverser.
- Modersmålet*, $\frac{5}{2}$ tmr.: läsning af berättelser ur sv. historien; form- och satsläran utförligare; en rättskrifnings- och interpunktionsöfning hvarje vecka.
- Tyska språket*, $\frac{7}{2}$ tmr.: första afdelningen fullständigt och några sidor af den andra af elementarboken jemte dertill hörande delar af språkläran; vokabelläsning och resolutioner samt några skriföfningar under vårterminen.
- Matematik. Aritmetik*, $\frac{4}{2}$ tmr.: bråk och regula de tri samt öfversigt af metriska systemet; *Geometri*, $\frac{1}{2}$ tme: åskådningslära.
- Naturlära*, $\frac{2}{2}$ timmar.: däggdjuren och foglarne; första afdelningen af läran om växterna ("undersökning af fröväxternas yttre organ") samt sexualsystemet; undersökning af omkring 30 allmänna växtarter.
- Historia och Geografi. Sv. historia*, $\frac{2}{2}$ tmr.: till Gustaf III; *Geografi*, $\frac{2}{2}$ tmr.: verldsdelarnes fysiska samt Europas politiska fullständigt.

Intet ombyte af läroböcker har under läsåret förekommit.

I *välskrifning* hafva båda afdelningarna samtidigt öfvats 2 timmar i veckan.

B. Lärarne.

Under läsåret tienstgör undertecknad som ordinarie lärare.

C. Lärjungarne.

- Närvarande lärjungar höstterminen: 11, deraf 6 i nedre och 5 i öfre afdelningen.
- " " vårterminen: 10, deraf 6 i nedre och 4 i öfre afdelningen.
- Lärjungarnes ålder höstterminen: 2-10, 3-11, 4-12, 2-14 år.
- Rörande lärjungarnes hemorter samma termin tillhörde 7 staden och 4 närmaste landsbygden, allt Elfsborgs län.
- hemlexor hafva temligen sparsamt gifvits nedre afdelningens lärjungar; öfre afdelningens hafva dagligen erhållit sådana i 2-3 ämnen, hvilkas öfverläsning torde upptagit 1, högst 2 timmar. Så mycket den knappa tiden det medgifvit, hafva, i synnerhet inom nedre afdelningen, de mera svårfattliga lexorna förberedts af läraren.
- Lärjungarnes kropps-konstitution synes i allmänhet vara god, och helsotillståndet har under läsåret varit tillfredsställande.
- Uppgift å lärjungarnes antal sistlidna kalenderår.

Vårterminen. Kvarstående lärjungar från föregående år: 9.	
Inskrifne:	—.
Afgångne:	2.
Höstterminen. Kvarstående lärjungar från föregående termin: 6.	
Inskrifne:	5.
Afgångne:	2.
- Alla under läsåret inskrifne lärjungar hafva förut bevistat folkskola.

- h) Vid vårterminens början 1884 afgick Ludvig Ullrick och under samma termin Karl Andersson, båda utan anmäld afsigt; vid höstterminens början samma år afgingo Emil Brundin till seminarium och Otto Vahlgren till handel.
- i) Som premier och understöd utdelades vid sistlidne vårtermins slut bland lärjungarne 9 kronor.

- j) Af skolans höstterminen närvarande 11 lärjungar hafva 8 erlagt afgift till biblioteks- och materielkassan och 3 varit derifrån befriade.

Under vårterminen har enahanda afgift erlagts af 8 af skolans lärjungar och 2 varit derifrån befriade.

Till ljus- och vedkassan har af hvarje lärjunge under hvardera terminen erlagts kr. 1.50.

D. Undervisningsmaterielen.

har under året ökats med Reclam, Menniskokroppen; Sundström, Nyttiga svenska foglar; Gustaf II Adolfs porträtt samt åtskilliga läroböcker.

E. Skollokalen och inredningsmaterielen

äro i oförändradt skick.

F. Ekonomiska förhållanden.

- a) Uppgifter om nedan nämnda till pedagogien hörande kassors ställning kalenderåret 1884:

Kassans rubrik	D e b e t				K r e d i t			
	Behållning vid årets början	Summa inkomster	Skuld vid årets slut	Summa	Skuld vid årets början	Summa utgifter	Behållning vid årets slut	Summa
Ljus- och vedkassan	72,59	54,00	—	126,59	—	34,35	92,24	126,59
Biblioteks- och materielkassan	116,18	66,00	—	182,18	—	72,73	109,45	182,18
Premio- och fattigkassan. . .	42,60	16,50	—	59,10	—	9,00	50,10	59,10
Summa	231,37	136,50	—	367,87	—	116,08	251,79	367,87

- b) Summariska uppgifter för det sist förflutna kalenderåret öfver de belopp, som utgått för underhåll och tillökning af:

- 1) boksamlingarna 27,25
- 2) den öfriga undervisningsmaterielen 15,40
- 3) inredningsmaterielen —

G. Examina,

Examen vid höstterminens slut hölls den 18 december från kl. 10 f. m. till $\frac{1}{2}$ 3 e. m. Såsom examensvitnen voro inbjudne, utom pedagogiens inspektor herr kyrkoherden O. Hedén, herrar kontraktsprosten A. Jungner, borgmästaren V. N. Ekenman och kommissionslandtmätaren G. W. Wängström. Årsexamen kommer att förrättas den 1 näste juni med början kl. 10 f. m. i närvaro af ofvan nämde herrar.

Nästa läsår är utsatt att börja den 24 instundande augusti kl. 10 f. m.

Ulricehamn i maj 1885.

OSKAR LINDKVIST.